

Yabancı Dil Eğitiminde Moodle Öğrenme Yönetim Sistemi Tecrübesi: Bir Durum Çalışması

Yasemin Bozdemir¹, Olgun Sadık²

¹Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, İnönü Üniversitesi, Malatya, Türkiye
yaseminbozdemir.y@gmail.com ORCID: [0000-0003-2295-6858](https://orcid.org/0000-0003-2295-6858)

²Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, İnönü Üniversitesi, Malatya, Türkiye
olgunsadik@gmail.com ORCID: [0000-0002-8852-8189](https://orcid.org/0000-0002-8852-8189)

Sorumlu Yazar: Yasemin Bozdemir

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Kaynak Gösterimi: Bozdemir, Y., Sadık, O. (2024). Yabancı dil eğitiminde Moodle öğrenme yönetim sistemi tecrübesi: Bir durum çalışması. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 20(2), 206-230. <https://doi.org/10.17244/eku.1471419>

Etik Not: Araştırma ve yayın etiğine uyulmuştur. Bu araştırma için İnönü Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma Etik Kurulu'ndan etik onay alınmıştır (Tarih: 17.06.2021, Sayı: 2021/12-8).

Moodle Learning Management System Experience in Foreign Language Education: A Case Study

Yasemin Bozdemir¹, Olgun Sadık²

¹Department of Computer Education and Instructional Technologies, Inonu University, Malatya, Türkiye,
yaseminbozdemir.y@gmail.com ORCID: [0000-0003-2295-6858](https://orcid.org/0000-0003-2295-6858)

²Department of Computer Education and Instructional Technologies, Inonu University, Malatya, Türkiye,
olgunsadik@gmail.com ORCID: [0000-0002-8852-8189](https://orcid.org/0000-0002-8852-8189)

Corresponding Author: Yasemin Bozdemir

Article Type: Research Article

To Cite This Article: Bozdemir, Y., Sadık, O. (2024). Yabancı dil eğitiminde Moodle öğrenme yönetim sistemi tecrübesi: Bir durum çalışması. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 20(2), 206-230. <https://doi.org/10.17244/eku.1471419>

Ethical Note: Research and publication ethics were complied with. Ethical approval was obtained for this research from the Social and Human Sciences Scientific Research Ethics Committee of İnönü University (Date: 17.06.2021, 2021/12-8).

Yabancı Dil Eğitiminde Moodle Öğrenme Yönetim Sistemi Tecrübesi: Bir Durum Çalışması

Yasemin Bozdemir¹, Olgun Sadık²

¹Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, İnönü Üniversitesi, Malatya, Türkiye
yaseminbozdemir.y@gmail.com ORCID:0000-0003-2295-6858

²Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, İnönü Üniversitesi, Malatya, Türkiye
olgunsadik@gmail.com ORCID: 0000-0002-8852-8189

Öz

Bu çalışmanın amacı Doğu Anadolu Bölgesi'nde bir üniversitede ilk defa uygulanan Moodle öğrenme yönetim sistemi kullanıcı (öğrenci ve öğretmen) tecrübelerini ve görüşlerini yabancı dil öğretimindeki bir ders kapsamında incelemektir. Moodle kullanılabilirlik, verimlilik, etkileşim ve ölçme değerlendirme bağlamında incelenmiştir. Çalışma nitel araştırma desenlerinden durum çalışması modeli olarak tasarlanmıştır. Ders tasarımı ve sistemin yanında öğrenci ve öğretmen görüşleri de incelenmiştir. Veri toplamak amacıyla dört bölümden oluşan iki ayrı yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Çalışmanın bulgularına göre Moodle sistemsel olarak faydalı bulunmuştur. Yaşanan olumsuz durumların çoğunlukla bilgi eksikliği, insan kaynaklı problemler, internet ve bilgisayar erişim sorunları gibi sebeplerden kaynaklandığı görülmektedir. Ölçme değerlendirme sürecinde gerek öğrencilerden kaynaklı (kopya çekme, stres vb.) gerek öğretim elemanından kaynaklı (geribildirim eksikliği) sorunlar yaşanmıştır. Moodle'nin yabancı dil eğitiminin verimliliğini artırdığı, alıştırmaların daha hızlı ve kolay yapılmasını sağladığı, sınavlardaki akademik başarıyı ve derse yönelik ilgiyi artırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Moodle kullanımıyla öğrencilerin yabancı dil eğitimindeki üretken becerileri geliştirmeye yöneldikleri, motivasyonlarının arttığı ve yabancı dile karşı olumlu bir yaklaşım sergiledikleri gözlemlendi. Yeterli akran etkileşimine sahip olunmaması sebebiyle İngilizce konuşma becerilerinin gelişiminin istenildiği düzeyde sağlanamadığı belirtilmektedir. Yüz yüze eğitim ile karşılaştırıldığında, öğrencilerin Moodle'daki dinleme etkinliklerine daha iyi odaklandığı ortaya çıkmıştır ancak okuma etkinliklerinin verimliliğinde önemli bir farklılık bulunmamaktadır.

Makale Bilgisi

Anahtar Kelimeler: Uzaktan eğitim, öğrenme yönetim sistemi, Moodle, durum çalışması

Makale Geçmişi:

Geliş: 20 Nisan 2024

Düzeltilme: 19 Eylül 2024

Kabul: 30 Aralık 2024

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Moodle Learning Management System Experience in Foreign Language Education: A Case Study

Abstract

This study aims to examine the experiences and opinions of users (students and teachers) of the Moodle learning management system, which was implemented for the first time in a university in the Eastern Anatolia Region within the scope of a course in foreign language teaching. Moodle has been examined in the context of usability, efficiency, interaction, measurement, and evaluation. The study was designed as a case study model, one of the qualitative research designs. Besides the course design and system, student and teacher opinions were also examined. Two separate semi-structured interview forms consisting of four sections were used to collect data. The data were analyzed using the content analysis method. According to the findings of the study, Moodle was found to be systemically beneficial. The adverse situations experienced were primarily due to a lack of information, internet and computer access, and human-related problems. The students (cheating, stress, etc.) and the instructor (lack of feedback) experienced issues during the assessment and evaluation process. It has been concluded that Moodle increased the efficiency of foreign language education, enabled faster and easier exercises, and improved academic success in exams and interest in the course. With the use of Moodle, students tended to improve their productive skills in foreign language education, their motivation increased, and they showed a positive attitude toward foreign languages. Due to insufficient peer interaction, the desired level of English-speaking skills could not be achieved. Compared to face-to-face education, students appeared to focus better on listening activities in Moodle, but there was no significant difference in the efficiency of reading activities.

Article Info

Keywords: Distance education, learning management system, Moodle, case study

Article History:

Received: 20 April 2024

Revised: 19 September 2024

Accepted: 30 December 2024

Article Type: Research Article

Extended Summary

Introduction

This study aims to explain the user (student and instructor) experiences and opinions of the open-source Moodle LMS, implemented for the first time at a university in the Eastern Anatolia Region. Within the scope of a course in the foreign language teaching of the Faculty of Education, the purpose of this study is to describe the current situation by examining the students and an instructor's Moodle experience in the context of usability, efficiency, interaction, and assessment and answer the following research question:

What are the experiences and opinions of students and instructors about the open-source Moodle learning management system in foreign language education?

Method

This study was designed as a qualitative case study. The study group consisted of seven undergraduate students and a lecturer who voluntarily participated, studying in a foreign language course at a university in the Eastern Anatolia Region. The study group consisted of 57.2% female and 42.8% male participants. Within the scope of the research, the researchers prepared two semi-structured interview forms composed of four sections, one for the students and the other for the instructor. The average duration of the interviews with the students was 20-25 minutes, and the interview with the instructor lasted 45 minutes. The data were analyzed using a qualitative content analysis method. The answers given by the participants were classified based on the theoretical framework themes (usability, efficiency, interaction, and measurement evaluation), and 61 codes were created.

Results

Based on the participants' experiences, our findings on the usability of the Moodle learning management system have been both enlightening and promising. The system was found to be user-friendly in terms of its visual features, communication tools, system structure, course format settings, exam modules, and system entry. These findings underscore the potential of the Moodle learning management system as an easy-to-use, fast, simple, and useful interface, offering a hopeful outlook for its future use.

There were difficulties in using the system, such as not receiving automatic attendance, lack of information on how to use the system, technical problems, low quota for uploading files to the system, system notifications not always being sent to the student, not being able to connect the student directly to the lesson before the teacher accepts the student into the system at the entrance to each live lesson and not being able to access the course records whenever required. It is recommended that the course records be shared with the students in a way that is always accessible. However, some instructors hesitated to share their course records due to the KVKK (Personal Data Protection Law). There was a need for solution-oriented arrangements to eliminate this problem. Participants stated they had difficulties using the Moodle learning management system due to their lack of knowledge. Moodle training was given before the lessons started, but after they started using the system, they either forgot the information in the training or faced new problems. For this reason, question-answer-oriented training should be provided before and after active use of Moodle, especially for frequently encountered problems.

According to the research findings, Moodle was efficient mainly in terms of productivity tools, opportunities, speed, and support. However, Moodle's productivity tools, such as calendars and personal files, were not used enough by students. Although the Moodle learning management system had a message support line and an e-mail address requesting on-site support and information, students generally preferred to get support from the instructors. This may be because students could not fully adapt to online environments, and they expected face-to-face communication.

Interaction methods included Moodle messaging, WhatsApp, E-mail, the Moodle forum, Moodle announcements, and Google Meet. Students mostly preferred to use WhatsApp to communicate with each other and the Moodle messaging module or e-mail to communicate with instructors. Quick feedback in student-teacher interaction and satisfactory student-content interaction were positive features. Although Moodle had many systematic interaction methods, there were human-induced problems, especially in implementing student-student interaction. The students worked individually using minimal interaction when group work was required. To increase interaction, activities should be designed by considering the individual characteristics of the teacher, students should be provided with the necessary environment for students to express themselves comfortably in the lessons, the tasks and assignments given to the students should be based on cooperation, and students should be supported by encouraging communication and discussion.

The measurement and evaluation methods used were multiple choice, open-ended, homework, project, or a mixed exam containing various methods. When the participants' experiences with measurement and evaluation were examined, they had negative experiences with technical problems, cheating, stress, using different measurement and evaluation methods in every exam, lack of supervision, crowded classrooms, and applied lessons. The instructor believes that the students cheated on the exams, and student opinions also support the existence of this situation. Focusing on the process and the product, not the result, in measurement and evaluation would be beneficial. The use of alternative methods such as presentations, assignments and projects can be increased. Solutions to security problems can be found by ensuring that students take the exam on computers with webcams accompanied by a supervisor or by increasing supervision with software with gaze detection algorithms. The feedback received by the students in the lessons and the exams varied according to the lecturer's approach. Moodle's technical features were suitable for feedback, as it was possible to grade on Moodle and provide feedback by sending messages about students' homework.

The content and materials of the related course in the Moodle learning management system were also examined. The weekly display format was used in the lesson, course materials in various formats could be loaded, the attendance module was used, and different question formats could be used in the exams. Exam results, assignments, and attendance lists could be viewed and downloaded in various formats. Moodle, with its adaptability, provided many opportunities for creating content and sharing materials in lessons due to its features, such as customizing the course page, uploading and downloading files in various formats, preparing questions in the desired format, and using the desired grading format.

The use of Moodle in foreign language education was found to be generally beneficial. Foreign language education via Moodle may increase productivity, enable faster and easier completion of English exercises, and improve academic success in exams and interest in the course. Compared to face-to-face education, students could more easily ask about topics they did not understand in the course because they were not physically in the same place in distance education. Creating exams, especially at the application level rather than the knowledge level, contributed to developing students' English productivity skills.

In the foreign language course examined in this study, an instruction focusing on reading, listening, writing, and speaking skills was designed. Students were pleased that writing and speaking activities, which are called productive language skills, were frequently included despite distance education. With the use of Moodle, students tended to improve their productive skills in foreign language education, their motivation increased, and they showed a positive approach towards foreign languages. The instructor's feedback on writing activities played a vital role in developing writing skills in distance education. However, there was difficulty implementing peer evaluation in writing activities due to the lack of interaction in distance education.

Speaking activities in foreign language classes were also examined, and students initially wanted to refrain from participating voluntarily. Students did not feel responsible because they were not physically in the same environment to participate in speaking activities; their cameras were off, and no one could see them. English-speaking skills could not be developed at the desired level due to insufficient peer interaction while using Moodle. Problems such as a lack of communication opportunities, time constraints, and large class sizes hindered improving English-speaking skills in distance education. To solve this problem, it is recommended that a synchronous class module in Moodle be created outside class hours so that students can participate and carry out speaking activities. Doing speaking activities one-on-one or in a small group would be beneficial.

Thanks to the opportunity to access course recordings and materials at any time in Moodle, students repeated the words they learned and thus became more permanent. In addition, students emphasized that Moodle increased retention in English education because it allowed them to learn at their own pace. When English listening skills training in Moodle was compared to face-to-face training, it was revealed that students focused better on listening activities in Moodle. There was no significant difference in Moodle's efficiency in reading activities compared to face-to-face education.

Giriş

Bilgiye ulaşmada yaşanan köklü değişimle birlikte üniversiteler eğitim ile teknolojinin bütünleştirilmesi sürecine girmiştir (Bozkurt, 2015). Teknolojinin eğitime entegrasyonu neticesinde yüz yüze gerçekleştirilen geleneksel eğitime bir seçenek olarak uzaktan eğitim sistemi dikkat çekmektedir (Kılıç ve ark., 2016). Simonson ve ark. (2019) öğrenci, öğretmen ve kaynak etkileşiminin iletişim teknolojileriyle gerçekleştirildiği eğitim ortamını uzaktan eğitim olarak ifade etmektedir. Bu etkileşimi gerçekleştirmek amacıyla çevrimiçi öğrenme etkinliklerini düzenleyen ve bunlara erişim olanağı veren sistemler öğrenme yönetim sistemi olarak adlandırılmıştır (Paulsen, 2002). Özellikle 2020 yılında ortaya çıkan COVID-19 salgını sürecinde öğrenme yönetim sistemleri geleneksel eğitime alternatif oluşturarak üniversitelerde eğitimin devam etmesine imkân sağlamıştır (Mailizar, et al., 2021). Öğrenme yönetim sistemleri bu salgın sırasında öğrencilerin öğrenmesi için kritik bir teknoloji haline gelmiştir ve etkileşimli bir deneyim sağlamıştır (Ratten, 2023).

Öğrenme yönetim sistemlerinin eğitimi destekleyen çeşitli özelliklere sahip olması son dönemlerde önemli bir teknoloji haline gelmesinde etkilidir. Bunlardan biri zaman ve mekan sınırlaması olmadan kullanıcılar arasındaki iletişimi sağlayıp öğrenme sürecini hızlandırabilmesidir (Sinclair ve Aho, 2018). Öğrenme yönetim sistemleri bağımsız ve yaratıcı öğrenmeyi zaman ve mekan sınırı olmadan gerçekleştirebilir (Lasmanawati ve ark., 2021). Ayrıca öğrenme yönetim sistemleri işbirlikli öğrenmeyi destekler ve öğrencilere tartışma imkanı sunarak akademik gelişme için uygun bir iletişim ortamı oluşturur (Bradley, 2021). Öğrenme yönetim sistemleri öğrencilere kişiselleştirilmiş öğrenme imkanı verir ve geleneksel öğretim teknikleriyle dijital öğrenme kaynakları arasında bir köprü oluşturur (Aljawarneh, 2020).

Öğrenme yönetim sistemleri üzerinden gerçekleştirilen öğretimde başarıyı etkileyebilecek çeşitli faktörler vardır. Bunlar içerik, sistemin tasarımı, eğitim sürecinde öğretmenin aktif olması ve öğrencilerle etkileşim sağlamasıdır (Nortvig ve ark., 2018). Ayrıca sistemin kullanım kolaylığı, öğrencilerin çevrimiçi öğrenmeyi nasıl algıladıklarını etkileyebilecek diğer güçlü faktörler olarak dikkate alınmalıdır (Vitoria ve ark., 2018). Müfredat geliştiricilerin, öğretmenlerin ve araştırmacıların, seçilen öğrenme yönetim sisteminin kullanılabilirliği ve kalitesi dahil olmak üzere birçok özelliğe dikkat etmeleri gerekmektedir (Başaran ve ark., 2020). Bu nedenlerle, kurumların ihtiyaç duyduğu öğrenme yönetim sisteminin belirlenmesi ve geliştirme çalışmalarının yapılabilmesi için öğrenci ve öğretmenlerin tecrübelerinin incelenmesine ve görüşlerinin alınmasına ihtiyaç duyulmaktadır (Özonur ve ark., 2019). Kullanıcılardan geribildirim alınarak öğrenme yönetim sistemine ilişkin sorunlara çözüm önerilerinin elde edilmesi beklenmektedir (Özonur ve ark., 2019). Bu bağlamda öğrenme yönetim sistemlerine yönelik öğrenci ve öğretmen tecrübelerinin incelenmesi, bu sistemlerin üniversitelerde yaygınlaştırılması ve kullanımıyla ilgili durumun ortaya konması ve uzaktan eğitim sürecine katkı sağlaması bakımından önemli görülmektedir.

Literatür Taraması

Uzaktan eğitim ortamlarında kullanılan öğrenme yönetim sistemlerinin kaliteli bir eğitimi desteklemesi için bazı özellikleri bulunmaktadır. Öğrenme yönetim sistemleri etkileşimin sağlanması, sınavların oluşturulması ve değerlendirilmesi, öğrenme etkinliklerinin kolaylaştırılması gibi işlemlere sahiptir (Shannon ve Rice, 2017). Öğrenme yönetim sisteminin kalitesinin artırılması için kullanılabilirlik, görsel öğeler, öğretim tasarımı, öğretim materyali ve iletişim gibi unsurlar önemli kabul edilmektedir (Rabiman, 2020). Öğrencilerin öğrenme yönetim sistemini kullanırken duydukları memnuniyet ve sistemin kullanışlı olması, akademik performanslarını olumlu yönde etkilemektedir (Al-Adwan ve ark., 2021). Öğrenme yönetim sisteminin içerik kişiselleştirme yapabilme imkanı vermesi özellikle öğretmenler tarafından önemli bulunan bir özelliktir (Al-Fraihat ve ark. 2020). Standart bir öğrenme yönetim sistemi, çevrimiçi işbirlikçi grupları, tartışmaları ve kullanıcılar arasındaki iletişimi teşvik eden özelliklerle akademik ilerleme için kapsayıcı bir öğrenme ortamı oluşturur (Bradley, 2021).

Öğrenme yönetim sistemlerinin öğrenmeyi destekleyen birçok özelliği olmasına rağmen öğrencilerin karşılaştığı çeşitli zorluklar da bulunmaktadır. Öğrenme yönetim sistemleri kullanılırken etkileşim eksikliği ve bireyselleştirilmiş geribildirim eksikliği yaşanabilmektedir (Araka ve ark., 2021; Reed, 2014). Aynı zamanda öğrenciler öğrenme yönetim sistemi kullanmayı öğrenirken de bazı zorluklarla karşılaşmaktadır (Msiza ve ark., 2020). Maatuk ve ark. (2022) çalışmasında sistemin bazı sorunlarına vurgu yapmış ve öğrencilerin yüz yüze eğitimi tercih ettiklerini ortaya koymuştur. Öğrenme yönetim sistemleri ile gerçekleştirilen çevrimiçi öğrenmede laboratuvar ortamlarındaki pratik eğitimin sağlanamamasından dolayı öğrenciler olumsuz bir tutuma sahiptirler (Abbasi, 2020).

Öğrenme yönetim sistemlerinin kullanılabilirliğinin incelendiği birçok çalışma bulunmaktadır (Muhmad Asri, 2024). Kullanılabilirlik, bir sistemin, ürünün veya hizmetin belirli amaçlara ulaşılabilmesi için memnuniyet, verimlilik ve etkinlik bağlamında ne kadar kullanılabilirliğini ifade eder (ISO, 2018). Serenko (2011) uzaktan eğitimde öğrenme yönetim sistemlerinin kullanımı ve memnuniyetinin belirlenmesi sayesinde sistemin geliştirilmesi ve iyileştirilmesiyle

İlgili eğitimcilere değerli katkılar sunulabileceğini ifade etmiştir. Orfanou ve ark. (2015) Moodle ve eClass öğrenme yönetim sistemlerinin kullanım kolaylığının etkililiğe ve öğrenme deneyimine etkisi olduğunu belirtmiştir. Ayrıca katılımcı sayısının 769 öğrenciden oluştuğu çalışmada, her iki öğrenme yönetim sisteminin de kullanımının kolay olarak algılandığı görülmüştür (Orfanou ve ark., 2015). Kırmacı ve Acar'ın (2018) çalışmasında öğrencilerin öğrenme yönetim sisteminin yeterli iletişim araçlarına sahip olmaması gibi kullanılabilirlik problemlerinden dolayı öğrenci ve öğretmen etkileşiminde problemler yaşandığı belirtilmiştir. Kaewsaiha (2019) öğrenme yönetim sistemlerinin kullanılabilirliği üzerine yaptığı çalışmada öğretmenlerin içerik yönetimi ve değerlendirmede kullanımı kolaylaştırmak amacıyla farklı alternatifler kullandığını belirtmiştir. Öğrencilerin ders materyallerine erişimlerinin kolay olması öğrenme yönetim sistemine yönelik tutumlarını etkilemektedir (Mundir ve Umiarso, 2022). Öğrenme yönetim sistemi ile verilen eğitimin verimliliğinin artırılması açısından kullanılabilirliğin yanı sıra içerik kalitesi, öğrenme desteği, görsel tasarım, erişim kolaylığı, etkileşim sistemi ve değerlendirme sistemi gibi birçok özellik bulunmaktadır (Binyamin ve ark., 2019).

Öğrenme yönetim sistemi ile ilgili yapılan araştırmalarda etkileşim ve ölçme değerlendirme de önemli faktörler olarak ortaya çıkmaktadır. Öğrenme yönetim sistemleri çevrimiçi video ve ses ortamı, forum, mesaj gibi araçlar sağlamak ve öğrenciler bu araçlar yardımıyla yüz yüze eğitim ortamındaki sosyal kaygıları olmadan daha rahat etkileşim kurabilmektedir (Eraslan Yalçın, 2018). Çiğdem ve Öztürk (2016) çalışmasında öğrenme yönetim sistemlerinin kullanımıyla ilgili öğrencilerin amaçlarının belirlenmesi için 155 öğrenciye anket uygulanmıştır. Sonuç olarak etkileşim ve çoklu ortam özelliklerinin algılanan memnuniyet düzeylerinde etkisi saptanmıştır (Çiğdem ve Öztürk, 2016). Moodle kullanıcı deneyiminin incelendiği bir çalışmada etkileşimin kullanılabilirliği ve öğrenim sürecini etkileyen kritik özelliklerden biri olduğu belirtilmiştir (Hasan, 2021). Asyari (2024) çalışmasında tartışmalarda ya da forumlarda etkileşimi sağlamak için öğretmenin moderatör rolünde olması ve öğrencilere açıklamalar yapması gerektiğine değinmiştir. Ölçme değerlendirme ile ilgili olarak Keskin ve Özer-Kaya (2020) çalışmasında geribildirim verilme sürecinin hızlı olması sebebiyle en olumlu görülen ölçme yönteminin sınav olduğu ve başarı durumunu en çok etkileyen ölçme yönteminin de ödev olduğu belirtilmiştir. Çevrimiçi ölçme değerlendirme sürecinde ödev ve projenin öğrencilerin çok zamanını alması ancak sınavlarda da kopya çekilme probleminin olması olumsuz yönler olarak belirtilmiştir (Cabı, 2016). Öğrenme yönetim sistemindeki tartışmalarda öğrencilere iyi geri bildirim sağlanması etkileşimi artıran bir faktör olarak görülmektedir (Almasi ve Zhu, 2020). Bu sebeplerle bu çalışmada kullanılabilirlik, verimlilik, etkileşim ve ölçme değerlendirme bağlamları öne çıkmaktadır.

Çeşitli özelliklere sahip olan çok sayıda öğrenme yönetim sistemi bulunmaktadır. Bu öğrenme yönetim sistemlerinin piyasada ücretsiz (açık kaynak kodlu) ve ücretli olmak üzere iki çeşidi kullanılmaktadır (Küçükönder, 2014). 2015-2020 yılları arasında en yaygın kullanılan öğrenme platformları arasında Edmodo, Google Classroom, MOOC ve Moodle yer almaktadır (Setiadi et al., 2021). Yakın zamanda yapılan öğrenme yönetim sistemi kullanımındaki eğilimlerin incelendiği bir sistematik literatür taramasında Moodle'ın en çok tercih edilen açık kaynak kodlu sistem olduğu belirtilmiştir (Altınpulluk ve Kesim, 2021). Moodle açık kaynak kodlu, 160 farklı dil desteği bulunan, birçok ülkede aktif şekilde kullanılmakta olan bir öğrenme yönetim sistemidir (Moodle, 2024). Moodle iletişim ve etkileşim araçları, iş birliği araçları, ders dağıtım araçları, raporlama araçları, içerik geliştirme araçları ve yönetsel araçlar olmak üzere birçok araca sahiptir (Moodle, 2024). Oguguo ve ark. (2021) ölçme değerlendirmede öğrenme yönetim sistemlerinin öğrenci başarısı üzerindeki etkilerini inceledikleri çalışmada öğretmenlerin Moodle gibi bir öğrenme yönetim sistemini kullanmasını önermektedir. Buna rağmen Moodle'ın çözülmesi gereken bazı sorunlara sahip olduğu da belirtilmektedir. Örneğin Hasan (2019) Moodle'ın kullanılabilirliği hakkında yaptığı çalışmada dokuz sorunun olduğunu ortaya çıkarmıştır. Bunlardan bazıları, Moodle'a giriş bölümünün yeterince görünür olmaması, uygun olmayan yazı tipi boyutlarının olması, sayfaların mobil ekranlara otomatik olarak ayarlanmaması, renkler gibi tasarım özelliklerinin tutarsız bulunmasıdır. Mthethwa-Kunene (2020) çalışmasında öğrencilerin öğrenme yönetim sistemi olarak Moodle kullanırken yetersiz teknolojik altyapı, yetersiz öğrenci eğitimi ve desteği gibi kurumsal faktörlerden dolayı sorun yaşadıklarını ortaya çıkarmıştır. Bu çalışmalara göre Moodle'ın belirtilen faydalarına rağmen çözülmesi gereken bazı sorunlara da sahip olmasından dolayı daha fazla araştırma yapılmasına ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Uzaktan yabancı dil eğitiminde okuma, yazma, konuşma ve dinleme gibi belirli becerilerin öğretilmesini araştıran sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır (Moorhouse ve Kohnke, 2021). Örneğin lise İngilizce dersinde Moodle kullanımının öğrenci başarısı üzerindeki etkisinin araştırıldığı bir çalışmada Moodle'ın öğrencilerin İngilizceye karşı ilgisini, motivasyonunu ve akademik başarısını artırabileceği sonucuna ulaşılmıştır (Acar ve Kayaoğlu, 2020). Yabancı diller yüksek okulunda bir İngilizce dersinin hibrit öğrenmeye yönelik ADDIE öğretim tasarımı modeline göre Moodle'da tasarlanması ile ilgili yapılan çalışmada Moodle'ın e-öğrenmeyi destekleyebileceği sonucuna ulaşılmış ve çeşitli tasarım önerilerinde bulunulmuştur (Ozmen ve ark., 2018). İngilizce dersinde öğrencilerin üstbilişsel farkındalığı ve özerklik duygusu üzerine yapılan bir çalışmada Moodle kullanmanın bunları teşvik ettiği sonucuna ulaşılmıştır

(Gulbinskienė ve ark., 2017). Türkiye’de yabancı dil eğitiminde öğrenme yönetim sistemlerinin kullanımına dair çalışmalar bulunmasına rağmen üniversite düzeyinde Moodle’ın yabancı dil öğretiminde kullanımı ile ilgili çok az sayıda çalışma bulunmaktadır. Ayrıca yabancı dil ile ilgili çalışmalarda Moodle genellikle kullanılabilirlik ve öğrenci algıları açısından araştırılmış ancak yabancı dil eğitimine etkisi kapsamlı bir durum çalışması olarak ortaya konmamıştır. Bu nedenle, uzaktan eğitimle yabancı dilde okuma, yazma, konuşma ve dinleme gibi becerilerin öğretilmesinin yanı sıra eğitimin uygulanması ve değerlendirilmesine ilişkin iyi öğrenme yönetim sistemlerini belirlemek için daha fazla araştırma yapılması gerekmektedir. Gamage ve ark. (2022) sistematik literatür taraması çalışmasında Moodle’ın genel olarak STEM disiplinlerinde kullanıldığını ve başka disiplinlerde Moodle kullanımıyla ilgili daha fazla araştırmaya ihtiyaç olduğunu göstermiştir. Bu nedenle yabancı dil eğitiminde Moodle kullanımının araştırıldığı bu çalışma ile bu araştırma boşluğunun doldurulması hedeflenmektedir.

Literatürde öğrenme yönetim sistemleri çeşitli çalışmalarda kullanılabilirlik, verimlilik, etkileşim ve ölçme değerlendirme bağlamında incelenmiştir. Moodle öğrenme yönetim sisteminin artan kullanımına rağmen bu temalar bağlamında örnek bir üniversite tarafından kullanıcı tecrübelerinin incelendiği araştırma eksikliği bulunmaktadır. Ayrıca Moodle kullanımıyla ilgili daha nitel araştırmalara, özellikle de eğitimcilerin bakış açılarının araştırılmasına ihtiyaç bulunduğu belirtilmektedir (Gamage ve ark., 2022). Bu sebeple, bu çalışma nitel araştırma yöntemi tercih edildiği ve öğrencilerin yanında eğitmeni görüşü de incelendiği için literatürdeki bu araştırma ihtiyacını karşılaması bakımından özgündür. Bu çalışmanın amacı Doğu Anadolu Bölgesi’nde bir üniversitede ilk defa uygulanan açık kaynak kodlu Moodle öğrenme yönetim sistemi kullanıcı (öğrenci ve eğitmen) tecrübelerini ve görüşlerini bir durum çalışması kapsamında açıklamaktır. Eğitim Fakültesi yabancı dil öğretimindeki bir ders kapsamında Moodle öğrenme yönetim sisteminin kullanılabilirlik, verimlilik, etkileşim ve ölçme değerlendirme bağlamında incelenerek içinde bulunulan durumun ortaya konması hedeflenmektedir. Yapılan bu çalışma Moodle öğrenme yönetim sisteminin üniversitelerde yaygınlaştırılması ve kullanımıyla ilgili durumun ortaya konması ve uzaktan eğitim sürecine katkı sağlaması bakımından önemli görülmektedir.

Çalışmanın araştırma sorusu “Doğu Anadolu Bölgesi’ndeki bir üniversitede yabancı dil eğitiminde ilk defa uygulanan açık kaynak kodlu Moodle öğrenme yönetim sistemi hakkında kullanıcı (öğrenci ve eğitmen) tecrübeleri nelerdir” olarak ifade edilmiştir.

Yöntem

Araştırma Deseni

Bu çalışma, nitel araştırma desenlerinden durum çalışması olarak tasarlanmıştır. Durum çalışmaları bir durum, süreç, eylem ya da bireylerin ayrıntılı bir şekilde incelendiği araştırma desendir (Creswell ve Creswell, 2017). Durum çalışmalarının amacı, belli bir durum ile ilgili etkenlerin, durumu ne kadar etkilediği ve durumdan ne kadar etkilendiği ile ilgili sonuçların açıklanmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Durum çalışmalarında belirlenen amaçlara göre toplanan veriler ve dokümanlar analiz edilerek ilgili olduğu temalar belirlenmektedir (Creswell ve Creswell, 2017).

Bu çalışmada eğitim fakültesinde yabancı dil öğretimindeki bir derste öğretim görevlisi ve öğrencilerin Moodle öğrenme yönetim sistemi deneyimlerinin incelenmesinde ve detaylı olarak açıklanmasında durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Bir sürecin ve durumun ayrıntılı bir şekilde incelenmesi ve sonuçların ortaya konulması amaçlandığı için araştırma deseni olarak durum çalışması tercih edilmiştir. Moodle öğrenme yönetim sistemi kullanılabilirlik, verimlilik, etkileşim ve ölçme-değerlendirme bağlamında derinlemesine incelenerek içinde bulunulan durum temalar ile ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Çalışma Grubu ve Bağlamı

Çalışmanın bağlamını, Doğu Anadolu Bölgesi’ndeki bir üniversitede Eğitim Fakültesi İngilizce Öğretmenliği programındaki bir derste ilk defa kullanılan Moodle öğrenme yönetim sisteminin çalışmada araştırmacı olarak yer almayan bir öğretim elemanı tarafından içerik tasarımı ve uygulanması süreci oluşturmaktadır. Araştırmacılar, Moodle öğrenme yönetim sisteminin ilk defa kullanılacağı ve daha önce bu kapsamda bir tecrübesi olmayan ilgili dersin öğretim görevlisi ile öncelikle iletişime geçip dersin uygulaması sürecinin incelenmesi konusunda izin almıştır.

Çalışma grubu, amaca uygun örnekleme yöntemi ile belirlenmiş 7 lisans öğrencisi ve bir öğretim görevlisinden oluşmaktadır. Araştırmada çalışma grubunun ihtiyaç duyulan bireylerden oluşturulmasına amaca uygun örnekleme yöntemi denilmektedir (Büyüköztürk ve ark., 2013). Detaylı ve derinlemesine incelemenin amaçlanmasından dolayı durum çalışmasında örneklem büyüklüğü sınırlı sayıda olmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Örneklem büyüklüğünün belirlenmesinde verilerin doygunluğa ulaşması etkili olmuştur. Örneklem büyüklüğü veriler doygunluğa

ulaştığı için yeterli görülmektedir. Lincoln ve Guba (1985) çalışmasında örneklem büyüklüğünün verilerin doygunluğa ulaşmasına göre belirlenebileceğini belirtmiştir. Amaçlı örneklem yönteminde toplanan veriler tekrarlandığında ve artık yeni veriler gelmediğinde doyum noktasına ulaşıldığı belirlenir ve yeni katılımcılar örnekleme dahil edilmez (Shenton, 2004).

Çalışma grubu %57,2 kadın ve %42,8 erkek katılımcıdan oluşmaktadır. Katılımcılara uzaktan eğitim sürecinde Moodle öğrenme yönetim sistemine giriş sağlarken sahip oldukları teknoloji erişimleri sorulmuştur. Katılımcıların %85'inin evinde internet bağlantısı bulunmakta iken %14 evinde internet bağlantısı bulunmamaktadır. Moodle öğrenme yönetim sistemine katılımcıların %57'si dizüstü bilgisayar ile %28'i tablet ile %14'ü masaüstü bilgisayar ile erişmektedir. Katılımcıların hiçbirinin daha önceden Moodle öğrenme yönetim sistemi ile ilgili deneyimi olmamıştır.

Katılımcı	Cinsiyet	Teknoloji Erişimi
Öğrenci 1	Kadın	Dizüstü bilgisayar, evinde internet bağlantısı yok, telefonun internetini kullandı.
Öğrenci 2	Erkek	Tablet, evinde internet bağlantısı var.
Öğrenci 3	Erkek	Dizüstü bilgisayar, evinde internet bağlantısı var.
Öğrenci 4	Kadın	Masaüstü bilgisayar, evinde internet bağlantısı var.
Öğrenci 5	Kadın	Dizüstü bilgisayar, evinde internet bağlantısı var.
Öğrenci 6	Kadın	Tablet, telefon, evinde internet bağlantısı var.
Öğrenci 7	Erkek	Dizüstü bilgisayar, evinde internet bağlantısı var.

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyeti ve Teknoloji Erişimi

Araştırma, İngilizce Dil Becerilerinin Öğretimi 2 dersi kapsamında yapılmıştır. 5 AKTS olan ve 14 hafta süren derste dinleme, konuşma ve yazma becerilerinin geliştirilmesinin hedeflenmesinin yanı sıra dil bilgisi ve kelime çalışmaları da yapılmıştır. Derste kullanılan materyaller Moodle öğrenme yönetim sisteminde her hafta ayrı başlık açılarak ilgili haftaya yüklenmiştir. Kullanılan ders materyalleri resim (jpg), PDF, PowerPoint sunusu ve Word dosyalarıdır. Dersler Google Meet üzerinden çevrimiçi yapıldıktan sonra kayıtları ilgili hafta başlığı altında kısa süreli olarak tekrar erişime açık kalmıştır. Derste okuma parçaları üzerinde çalışılmış, dinleme etkinlikleri, konuşma etkinlikleri, yazma etkinlikleri ve dil bilgisi çalışmaları yapılmıştır. Konu anlatımından sonra öğrencilerin aktif olmalarını sağlayacak boşluk doldurma, eşleştirme, cümle kurma, resimlerle ilgili cümle kurma, soru sorma alıştırmaları gibi birçok farklı çeşitten çalışmaya yer verilmiştir. Vize haftasında ders asenkron olarak işlenmiş ve ders materyalleri sisteme yüklenmiştir. Vize Moodle üzerinden 13 seçmeli ve 1 açık uçlu soru sorularak yapılmıştır. Sınav modülü sadece 1 saatlik süre boyunca açık kalmış ve öğrencilerden bu süre içinde sınava girmeleri beklenmiştir. Dönem sonu ölçme ve değerlendirme için ödevlendirme yapılmıştır. Bu ödevlendirme çok ayrıntılı bir şekilde Moodle üzerinde anlatılarak öğrencilerden sunum yapmaları ve 8 etkinlik hazırlaması istenmiştir. Ödevde ilgili konunun kapsam genişliğine göre bireysel veya grup çalışması yapacak öğrencilerin listesi dersin öğretim görevlisi tarafından belirlenmiştir. Grup çalışması dışında her öğrenciye bireysel ödev de verilmiştir. Ayrıca ödevin ayrıntılı açıklamasının yapılması amacıyla öğretim görevlisi ek ders yaparak öğrencilere sözlü olarak da ödevi bildirmiştir. Ödevin son teslim tarihi Moodle üzerinden belirtmiştir ve öğrencilerin bu tarihten önce ödevi sisteme yüklemeleri istenmiştir. Bütünleme sınavı için yine aynı konuda ödevlendirme yapılmıştır. Ders işleyişi, ders materyalleri ve eğitim sürecinin ayrıntılı bilgisi bulgular bölümünde açıklanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırma kapsamında Moodle öğrenme yönetim sistemi ile ilgili öğrenci deneyimlerini incelemek amacıyla dört bölümden oluşan iki ayrı yarı yapılandırılmış görüşme formu araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formlarından biri öğrenciler ile yapılacak görüşme için diğeri öğretim elemanı ile yapılacak görüşme için hazırlanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulduktan sonra bilişim teknolojileri öğretmeni olan üç uzmanın görüşü alınmıştır. Form uzman görüşleri doğrultusunda düzenlenerek hazır hale getirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşmenin önceden hazırlanan görüşme formuna uygun olarak yürütülmesi sayesinde bilginin daha sistemli olması amaçlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Durumun incelenmesi ve detaylı olarak ortaya konulması amacıyla birden çok yöntem kullanılmıştır. Bu kapsamda çalışmanın üçleme tekniği ile güvenilirliği artırılmıştır. Analiz sürecinde güvenilirlik için araştırmacılar ortaya çıkan kodların benzerliğini karşılaştırmış ve fikir birliği sağlanmıştır. Çalışmada bağlamın, katılımcıların ve araştırma prosedürlerinin detaylı tanımlanmasına yer verilmiştir. Bu kapsamda nitel araştırmaların güvenilirlik sürecinin sağlanmasında detaylı açıklamalar önemli bir yer edinmektedir. Araştırma süresince araştırmacı günlükleri tutularak yabancı dil eğitimi süresince dikkat çeken hususlar not edilmiştir.

Veri Toplama Süreci

Oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formları araştırmaya gönüllü olarak katılan öğrenci ve öğretim elemanına çevrimiçi veya telefon görüşmesi yoluyla uygulanmıştır. Yapılan görüşmelerin gün ve saati katılımcıların isteği doğrultusunda belirlenmiştir. Görüşmenin ayrıntıları, verdikleri bilgilerin sadece araştırmada kullanılacağı ve istedikleri takdirde çalışmadan çıkabilecekleri konularında katılımcılar bilgilendirilmiştir. Öğrenciler ile yapılan görüşmelerin ortalama süresi 20-25 dakika aralığındadır. Öğretim elemanı ile yapılan görüşme 45 dakika sürmüştür. Görüşmelerin ses kaydı katılımcılardan izin alınarak yapılmış ve daha sonra metin dosyası haline getirilmiştir.

Veri Analizi

Araştırmada katılımcılardan elde edilen veriler, nitel veri analiz yöntemlerinden içerik analizi yöntemine uygun olarak analiz edilmiştir. Toplanan verilerin açıklanması için gereken ilişki ve kavramlara ulaşılması içerik analizi yönteminin esas amacıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Verilerin analizi için katılımcılarla yapılan görüşmelerden toplanan veriler metin dosyasına aktarılmıştır. Her katılımcı için ayrı olarak oluşturulan dosyalar Nvivo 12.0 programına yüklenmiştir. Bu program aracılığı ile veriler sınıflandırılarak frekansları bulunmuştur. Temalar daha önce kuramsal çerçevede ortaya çıkan konular çerçevesinde incelenerek tespit edilmiştir. Kuramsal çerçevede yapılan incelemeler sonucunda kullanılabilirlik, verimlilik, etkileşim ve ölçme değerlendirme temaları belirlenmiştir. Bu temalara göre katılımcıların verdikleri cevaplar sınıflandırılarak 61 kod oluşturulmuştur. Belirli kavram ve temalara göre benzer veriler bir araya getirilip okurun anlaması için düzenlenmesi ve yorumlanması sürecinde içerik analizi uygulanmıştır. Verileri kodlayıp sınıflandırma, temaları oluşturma, verileri oluşturulan kod ve temalara uygun olarak düzenleme ve bulguları yorumlama içerik analizi yönteminde birbirini takip etmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

İnandırıcılık ve Etik

Bu çalışmada inandırıcılığın, aktarılabilirliğin ve tutarlılığın sağlanması için gereklilikler yapılmıştır. Nitel araştırmaların inandırıcılık kazanması için, katılımcı sayısının ve özelliklerinin, seçim kriterlerinin, kullanılan veri toplama araçlarının ve analiz yöntemlerinin detaylıca açıklanması gerekmektedir (Creswell ve Miller, 2000). Bu bahsedilen bilgilere çalışmanın yöntem başlığında yer verilmiştir. Çalışmanın aktarılabilirliğinin sağlanması için detaylı betimleme ve örneklem seçim stratejilerinin kullanılması beklenmektedir (Meriam, 2009). Çalışmada amaca uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada çalışma grubunun ihtiyaç duyulan bireylerden oluşturulmasına amaca uygun örnekleme yöntemi denilmektedir (Büyüköztürk ve ark., 2013). Detaylı ve derinlemesine incelemenin amaçlanmasından dolayı durum çalışmasında örneklem büyüklüğü sınırlı sayıda olmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Detaylı betimleme için bulgular kısmında doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Nitel çalışmalarda inandırıcılığın sağlanması amacıyla uzman incelemelerinin yapılması tavsiye edilmektedir (Patton, 2014). Bu yüzden veri toplama araçlarının geliştirilmesi ve analiz sürecinde uzman görüşleri alınmıştır. Bilişim teknolojileri öğretmeni olan üç uzman yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanırken soruların niteliği ve uygunluğu konusunda görüşlerini ifade etmiştir ve bu görüşler sonucunda gerekli değişiklikler yapılmıştır. Verilerin analizi sürecinde ise kodlar ve kategoriler oluşturulurken uzman görüşüne başvurulmuştur. Çalışmanın sonucunda elde edilen bulgular hakkında çalışmanın iki araştırmacısı da uzlaşmıştır. Araştırmada yapılan içerik analizi sürecinde, kodlama, tema oluşturma ve yorumlama sürecinde kodlayıcılar arası güvenilirlik sağlanmıştır. Araştırmada inandırıcılığın sağlanması amacıyla alan yazın incelemesi, veri toplama araçlarının hazırlanması ve veri toplama süreci aşamalarında bazı önlemler alınmıştır. Kavramsal çerçevenin oluşturulması aşamasında alan yazının taraması titizlikle gerçekleştirilmiştir. Kavramsal çerçeve ve veri toplama araçları hazırlanmıştır. Katılımcılardan çalışmaya kendi istekleri ile katıldıklarına dair onamları alınmıştır ve insan araştırmaları ve bilim etiği ilkelerine uygun olarak çalışma gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler yapılmadan önce çalışmanın detayları katılımcılara açıklanarak özel verilerinin ve isimlerinin saklı kalacağı, toplanan verilerin akademik çalışmada kullanılacağı belirtilmiştir. Bulguların aktarılması ve yorumlanması sırasında katılımcıların ifadelerine yer verilmiş ve tutarlılığın sağlanması amaçlanmıştır. Bulgular alanyazında bulunan araştırmalarla desteklenip yorumlanmıştır. Araştırma için Doğu Anadolu Bölgesindeki ilgili üniversitenin Bilimsel Araştırma Etik Kurulundan 2021/12-8 sayılı yazı ile etik kurul izni alınmıştır.

Bulgular

Moodle öğrenme yönetim sistemi tecrübelerinin incelenmesi için katılımcılara yöneltilen sorulara verilen cevaplardan yola çıkılarak kodlar belirlenmiştir. Yapılan analiz neticesinde 61 tane kod ortaya çıkmıştır. Literatürde ortaya çıkan bağlama göre temalar kullanılabilirlik, verimlilik, etkileşim ve ölçme değerlendirme olarak belirlenmiştir. Elde edilen verilerin analizi sonucunda ulaşılan bütün kodlar kullanılabilirlik, verimlilik, etkileşim ve ölçme değerlendirme temalarına göre değerlendirilerek gerekli olan kategoriler oluşturulmuştur. Elde edilen kategoriler ve temalar Tablo 1’de görülmektedir. Örneğin Tablo 1’de görülen kullanılabilirlik teması altında yer alan kullanım zorluğu kategorisinin altında ders kaydı, yoklama alınması, sistem bildirimleri ve dosya yükleme kotası gibi kodlar bulunmaktadır. Araştırmacılar tarafından oluşturulan kod, kategori ve tema listesinde fikir birliğine varılmıştır. Nvivo programında en çok referansa sahip temadan en az referansa sahip temaya doğru yapılan sıralama şu şekildedir: ölçme değerlendirme (7 dosya, 61 referans), etkileşim (7 dosya, 60 referans), kullanılabilirlik (7 dosya, 47 referans), verimlilik (7 dosya, 24 referans).

Tema	Kategori	Kaynak	Referans
Kullanılabilirlik	Kullanım kolaylığı	6	12
	Kullanım zorluğu	6	20
	Arayüz	6	7
	Sisteme bağlanma süreçleri	7	8
	Verimlilik araçları	6	6
Verimlilik	Sağladığı imkanlar	5	7
	Hız	5	5
	Destek	6	6
Etkileşim	Etkileşim yöntemleri	6	34
	Materyal etkileşimi	6	9
	Grup çalışması	6	8
	Olumlu tecrübeler	3	4
	Olumsuz tecrübeler	2	5
Ölçme ve Değerlendirme	Ölçme ve değerlendirme yöntemleri	6	26
	Geribildirim	7	9
	Olumlu tecrübeler	5	7
	Olumsuz tecrübeler	6	19

Tablo 2. Analiz Sonucunda Oluşturulan Kategoriler ve Temalar

1. Kullanılabilirlik

Moodle öğrenme yönetim sistemi tecrübeleri konusunda toplanan verilerin analizleri sonucunda kodlar ve kategoriler belirlenerek kullanılabilirlik teması altında toplanmıştır. Bu temada katılımcıların tecrübeleri doğrultusunda kullanım kolaylığı, kullanım zorluğu, arayüz ve bağlanma süreçleri kategorileri oluşturulmuştur. İncelenen kullanılabilirlik özelliğinin kullanım kolaylığı ve kullanım zorluğu kategorileri ve kodları aşağıdaki Tablo 3’te gösterilmiştir.

Kategori	Kod	Kaynak	Referans
Kullanım Kolaylığı	Sistemin yapısı	5	5
	İletişim araçları	1	2
	Sınav modülü	1	2
	Ders biçimi ayarları	1	1
	Görsel özellikler	1	1
	Sisteme giriş	1	1
	Dosya yükleme kotası	2	3

Kullanım Zorluğu	Sistem bildirimleri	2	2
	Bilgi eksikliği	2	2
	Teknik problemler	2	2
	Yoklama modülü	1	2
	Sohbet modülü	1	2
	Ses kaydı	1	1
	Teknoloji erişimi	1	1
	Ders kaydı	1	1
	Canlı dersler	1	1
	Sisteme giriş	1	1
	Öğrenmeye çok zaman gerekmesi	1	1
	Diğer sistemlerden farklı olması	1	1

Tablo 3. İncelenen Kullanılabilirlik Özelliğinin Kullanım Kolaylığı ve Kullanım Zorluğu Kategorileri ve Kodları

Katılımcılar Moodle öğrenme yönetim sistemini kullanmaya ilk başladıklarında sistemin kullanımı ile ilgili bilgi eksikliği ve öğrenmek için çok zaman gerekmesi sebebiyle kullanım zorluğu yaşadıklarını belirtmişlerdir. Dersler başladıktan sonra Moodle kullanımını tam anlamıyla öğrenmek için yeterli zamanlarının olmadığını belirtmişlerdir.

Henüz Moodle'ı tam anlamıyla çözdün mü dersin çözemedim. Ben birçok kişinin hala Moodle'ı tam anlamıyla çözebildiğini düşünmüyorum. Keşfetmeye zamanımız kalmadı. Dersler başlayıp o yoğunluk başlayınca derslere odaklandık. Keşfetmek gibi bir amacımız da söz konusu olmadı. Bu bizdeki bir eksiklik de olabilir. (Öğrenci 1)

Öğrenciler sistem bildirimlerinin kendilerine her zaman ulaşmaması sebebiyle zorluk yaşadıklarını belirtmişlerdir. Örneğin öğrenci 6 sistem bildirimlerinin kendilerine her durumda iletilmemesi konusunda yaşadıkları zorlukları şu sözlerle ifade etmektedir: *“Ders materyali yüklendiğinde bildirim de geliyor. Her zaman gelmiyor fakat ara sıra geliyor. O yönde bir sıkıntı var. Her yüklendiğinde bildirim gelmiyor.”* Benzer şekilde öğrenci 5 de bildirim konusunda yaşadığı zorluğu ifade etmiştir: *“Mesela uygulamayı edinmemize rağmen hocalardan herhangi bir mesaj falan geldiğinde bildirim gelmiyordu genelde. Mesajı kendimizin açıp bakmamız gerekiyordu. Ancak sınavlarda falan telefona bildirim geliyordu.”*

Canlı dersler için Google Meet platformunun kullanıldığı sistemde öğrenciler canlı derse girişte öğretim elemanının kendilerini derse kabul edene kadar beklediklerini ve doğrudan derse bağlanamamalarının bir zorluk oluşturduğunu belirtmiştir. Yaşadıkları zorluklardan dolayı canlı derslerin ayrı sistem (Google Meet) geri kalan tüm eğitim sürecinin ayrı sistem (Moodle) üzerinden değil tüm ders sürecinin tek bir sistem üzerinden takip edilmesini istediklerini söylemişlerdir. Örneğin öğrenci 4 yaşanan bu zorluğu şu şekilde ifade etmiştir:

Google Meet kısmına girerken bazen sıkıntı oluyordu. Her ne kadar İnönü e-mail adresimizle giriyor olsak dahi Google Meet bizi kabul etmiyordu. Hocanın bizi derse alması gerekiyordu. Oysaki İnönü adresi ile direk girebilmeliyiz. Çoğu arkadaşım da aynı sorunu çok yaşadılar. Derslere de Moodle da girsek daha iyi olur.

Öğrenciler Google Meet'teki canlı dersler esnasında yoklamanın Moodle sistemi üzerinden öğrenciler tarafından yapıldığını ve sistem tarafından otomatik olarak yoklama alınmamasının sıkıntı oluşturduğunu belirtmiştir. Yoklama modülü konusunda deneyimlenen zorluğu Öğrenci 4 şöyle dile getirmiştir:

Özellikle yoklama alma konusunda çok yetersiz. Yoklama alma baya bir meşakkatli bir iş. Bizim almamız gerekiyor. Bazı derslerde unuttuğumuz için veya tatil olan bazı günlerde de sistemde yoklamanın açık kaldığı için çok büyük sıkıntı çıkarıyor. Bu konuda çok pozitif bir görüşe sahip değilim. (Öğrenci 4)

Benzer şekilde öğrenci 3 de yoklamanın derste bulunulan süre içinde alınmamasının zorluğundan bahsetmiştir: *“Yoklama konusunda Moodle’den önce kullandığımız ALMS Moodle’a göre daha iyiydi. Çünkü yoklama zaten derste olduğumuz süreç içinde alınabiliyordu.”*

Ayrıca dosya yükleme konusunda öğrenci 6 görüşünü şu şekilde dile getirmiştir: *“En fazla 32 megabaytlık bir belge yükleyebiliyoruz diye biliyorum. Onda da video yüklemem gerekiyordu. Bu yüzden videoyu yükleyemedim. Hocaya mail olarak attım. Bunu Moodle da bir dezavantaj olarak görebilirim.”* Benzer şekilde öğrenci 5 *“Hocanın bir ödevini yüklerken sanırım dosya baya bir büyük olduğu için başta yüklenmedi. Birkaç şeyi silmek zorunda kaldım dosyadan. Onun dışında bir sorun yaşamadım.”* ifadesiyle dosya yüklerken yaşanan zorluktan bahsetmiştir.

Kullanım kolaylığı ile ilgili veriler Moodle’ın görsel özellikleri, iletişim araçları ve sistemin yapısı, ders biçimi ayarları, sınav modülü ve sisteme giriş kodlarında yoğunluk göstermektedir. Öğrenci 2 öğrenme yönetim sisteminin kullanım kolaylığına vurgu yapmıştır: *“Gayet kullanışlı herhangi bir sıkıntısı yok. Hem mobilde hem pc.de gayet kullanışlı bir arayüzü var. Herhangi bir eğitim almamama rağmen çok kolay alıştım.”*

Ders biçimini ayarlarının değiştirilerek haftalık veya konu başlığı olarak ayarlanabilmesinin sağladığı kolaylıktan öğretim görevlisi şu şekilde bahsetmiştir: *“Sıkıntı çekmedim. Çok rahat çok pratik. Haftalık organizasyon çok rahat. Hani ister haftalık ister konu başlığı olarak ayarlayabiliyorsun. İstedğin materyali, videoyu, her şeyi yükleyebiliyorsun.”*

Moodle öğrenme yönetim sistemine giriş ve bağlanma süreçlerinde hem kullanım kolaylıklarının hem de başlarda zorlukların olduğunu belirten karşıt görüşler bulunmaktadır. Bazı öğrenciler ilk başlarda sorun yaşadıklarını dile getirmiş bazı öğrenciler ise bağlanma sorununu öğretim elemanlarının desteği ile çözdüklerini ifade etmiştir. Örneğin öğrenci 2 bağlanma süreçleriyle ilgili deneyimini şu ifadelerle aktarmıştır: *“Sisteme giriş çok kolaydı. İlk başlarda giriş yapamıyorduk ancak danışmanım ile irtibata geçtim kendisi halletti. Ondan sonra hiç sıkıntı olmadı.”* Benzer şekilde öğrenci 1 yaşadığı sıkıntıyı dile getirmiştir: *“İlk başlarda çok sıkıntı yaşadım. Şu an için daha iyi. Ama bazen aynı anda birçok kişinin girmesinden ötürü bir ağırlaşma oluyor. Bu herkeste oluyor.”*

Katılımcıların çoğu Moodle arayüzü hakkında olumlu görüş bildirmiştir. Arayüzün sade ve kullanışlı olduğunu belirten öğrenciler renkler ve yazı tipi olarak göz yormayan bir yapıda olduğunu belirtmiştir. Arayüzden memnun kaldığını öğrenci 7 aşağıdaki sözlerle dile getirmiştir: *“Tasarımı gayet sade ve kullanışlı. Ekranı bakınca her şey göz önünde, her şeyi tek ekranda görebiliyoruz. Ekranı kaydırmaya falan gerek olmuyor. İstedğimiz bilgiye kolayca erişebiliyoruz arayüzde.”*

Bazı katılımcılar sınav modülüne erişimin ve kullanımın sistemin sağladığı kolaylıklardan olduğunu belirtmiştir. Örneğin öğrenci 6 *“Sınavlara giriş yaparken çok iyiydi. Tabi internet hızından kaynaklı yavaşlık yaşadım ama Moodle sistemi çok kolaydı. Kafa karıştıracak butonlar yoktu. Sınava başla ve bitir butonları, ana sayfadaki açıklamalar çok pratikti.”*

2. Verimlilik

Katılımcıların tecrübeleri doğrultusunda elde edilen verilerin analizi sonucunda verimlilik temasında birçok kod ortaya çıkmıştır. Bunlar Moodle verimlilik araçları, sağladığı imkanlar, hız ve destektir. Moodle’ın sağladığı imkanlar konusunda katılımcılar mesajlaşma modülü sayesinde iletişim kurabilme, sınav modülü sayesinde istenilen formatta ve puanda soru oluşturabilme, ders kayıtlarına erişim ve belgelere istenildiği zaman erişim imkanlarından bahsetmişlerdir. Moodle’ın sağladığı iletişim imkanları şu şekilde ifade edilmiştir:

Moodle da ALMS’ye göre daha fazla iletişim kurabiliyoruz. Tabi uzaktan eğitim ile ne kadar iletişim kurabilirsiniz o da tartışılır. En azından anında geri dönüt sağlanıyor. Hemen mesaj yazabiliyoruz. Hocalar Moodle’a odaklandıkları için daha çabuk dönüş sağlayabiliyorlar. (Öğrenci 1)

Moodle’ın sınav modülünün çeşitli soru türlerini sorma imkanı vermesi ve bu soruların istenildiği şekilde puanlandırılabilmesi öğretim görevlisi tarafından verimli bulunan bir özellik olmuştur.

Moodle da sınav yapmak harika. En güzel şey de size çeşit çeşit soru sorma imkanı veriyor. Sırf çoktan seçmeli değil açık uçlu sorabiliyorum. Soru illa 15 tane olacak her soru ikişer, üçer puan olacak gibi bir zorunluluk yok. Mesela sorunun cinsine göre bir soruya üç puan verip öbürüne on puan verebiliyorum. (Öğretim Görevlisi)

Ayrıca Moodle'dan verilen notların OBS (öğrenci bilgi sistemi) aktarımının kolaylığı öğretim görevlisi tarafından ifade edilmiştir: *“Öğrencilere verdiğimiz notların hepsini OBS'ye otomatik yükleyeceğiz. Hemen 4-5 dakikada notları OBS'ye otomatik geçirebiliyorsun. Bence bu harika.”*

Öğrencilerin çoğu Moodle'ın hızının genel anlamda iyi olduğunu yaşanan problemlerin kendi internet bağlantılarından veya bilgisayarlarından kaynaklandığını belirtmiştir. Örneğin öğrenci 4 yaşanan hız problemlerinin öğrenme yönetim sisteminden kaynaklanmadığını düşündüğünü belirtmiştir: *“Benim internet hızım biraz yavaş olduğu için internet sitelerine bağlanırken de bana sorun çıkartıyor. Başka bir bilgisayardan giriş yaptığımda Gmail adresim ile gayet hızlı bir şekilde bağlanabildiğim oluyor. Başka bir bilgisayardan bağlanmam gerekmişti. O esnada gayet hızlı işliyordu.”*

Moodle öğrenme yönetim sisteminin site içi destek ve eğitim sürecince bilgi ve yardım alabilme imkanları konusunda tecrübeleri sorulan öğrenciler sitede yardım alabilecekleri telefon ve e-mail adresi bulunmasına rağmen genellikle danışman ve öğretim görevlilerinden destek aldıklarını ifade etmiştir. Örneğin öğrenci 1 bu deneyimini şu sözlerle dile getirmiştir: *“Bizim bir alan hocamız var. O bize çok yardımcı oldu. Genel olarak seminer de hazırlandı. Nasıl kullanabileceğimiz nasıl giriş yapabileceğimiz konusunda bilgilendirme yapıldı. Bilgilendirme çok olduğu için daha az sıkıntı yaşadık.”* Site içi destek için görevli bir öğretim görevlisinin olduğu ve Moodle üzerinden mesaj gönderilerek destek istenebildiği belirtilmiştir: *“Bir hocamız Moodle'dan sorumlu. Bu konu da sorun yaşarsanız buraya başvuracaksınız şeklinde Moodle üzerinden mesaj atıyordu.”* (Öğrenci 1)

Verimlilik araçlarının (takvim ve kişisel dosyalar vb.) öğrencilerin çoğu tarafından sık kullanılmadığı belirlenmiştir. Buna rağmen takvim aracından sıklıkla yararlanan bir öğrenci bunu şu şekilde ifade etmiştir: *Takvimi kullandım. Hatta final haftasında baya bir kullandım. Hangi gün hangi sınav arada bir kontrol etme ihtiyacı duyuyordum ya da ödevlerin teslim tarihlerinde genellikle takvimden yararlanıyordum.* (Öğrenci 5)

3. Etkileşim

Etkileşim teması öğrenciler ve öğretim elemanları ile etkileşim yöntemleri, ders materyalleri ile etkileşim, grup çalışması, eğitim öğretim sürecinde gerçekleşen olumlu ve olumsuz etkileşim tecrübeleri olmak üzere beş koddan oluşmaktadır. Katılımcıların iletişim/etkileşim sürecinde kullandıkları araçların gösterildiği etkileşim yöntemleri kategorisi ve kodları Tablo 4'te görülmektedir.

Kategori	Kod	Referans
Etkileşim Yöntemleri	Moodle mesajlaşma	11
	Whatsapp	7
	E-mail	6
	Moodle forum	5
	Moodle duyurular	4
	Google Meet	1

Tablo 4. Katılımcıların İletişim/Etkileşim Sürecinde Kullandıkları Araçlar

Katılımcıların etkileşim yöntemleri tecrübelerine göre oluşturulan kodlarda en fazla referansı Moodle mesajlaşma modülünün aldığı dikkat çekmektedir. Tüm katılımcılar Moodle mesajlaşma modülünün aktif bir şekilde kullanıldığını belirtmiştir. Örneğin öğrenci 4 öğretim görevlisi ile etkileşim deneyimini dile getirmiştir: *“Moodle içerisinde zaten mesajlaşma kısmı var. Hocalar bazı duyuruları yapabilmek için o mesajlaşma kısmından iletişime geçtiler. Ben de birkaç öğretmenim ile mesajlaşma kısmından iletişime geçtim ve cevap da aldım.”* Başka bir öğrenci genel olarak mesajlarına cevap aldığını ancak bazen geç dönüt sağlandığını şu şekilde ifade etmiştir: *“Site içi mesajlaşma kullandım. Eş zamanlı sohbeti ders içinde kullandım. Ders dışında da mesaj kısmından birçok hocaya mesaj attığım oldu. Anında dönüt sağlayan da oldu bekleten de oldu. Ama genel olarak mesajlarıma cevap aldım ve bu mesajlaşma imkanı özellikle uzaktan eğitim sürecinde beni rahatlattı”* (Öğrenci 1)

Öğrenciler birbirleriyle iletişim kurarken çoğunlukla WhatsApp kullandıklarını belirtirken öğretim görevlileri ile iletişimde genellikle Moodle mesajlaşma modülü veya e-mail tercih ettiklerini belirttiler. Örneğin öğrenci 2 şu

sözleriyle kullandıkları iletişim yöntemlerini belirtmiştir: “Kendi arkadaşlarımız arasında daha çok WhatsApp’ı kullanıyoruz. Fakat hocalarla e-mail ve Moodle mesaj ile iletişim kurduk.”

Moodle forum modülünün çok az kullanıldığı dikkat çekmektedir. Öğretim görevlisinin forum oluşturduğunu ancak öğrencilerin aktif olarak kullanmadıklarını öğrenci 4 şu sözler ile ifade etmiştir: “Hoca birkaç kere forum kısmını açtı ama işlemedi. Hani büyük ihtimalle çoğu kişi nasıl kullanılacağını anlamadığı için veya nasıl giriş yapılacağını bilemediği için maalesef işlemedi bu kısım.” Forumdaki tartışma süreci araştırmacı günlüğünde şu ifadeyle yer almaktadır: “Tartışmalara pek katılım yok. Öğrenciler ya cevap vermiyor ya da çok kısa şekilde veriyor.”

Öğrencilerin uzaktan eğitimde grup çalışması deneyimlerinde yeterli iletişimi sağlayamadıkları ve çoğunlukla bu deneyimden memnun olmadıkları görülmektedir. Öğrenciler arasındaki etkileşimin sağlanmasında bu sistemin yetersiz kaldığı ve öğrenciler etkileşim ihtiyaçlarından dolayı yüz yüze eğitimi tercih edebileceklerini belirtmiştir. Öğrencilerin grup çalışmasında görev paylaşımı için genellikle WhatsApp üzerinden iletişim kurdukları ancak çalışmayı bireysel olarak gerçekleştirdikleri ifade edilmiştir.

Yüz yüze olmadığımız için kimse kimsenin ne yaptığını veya nasıl ilerlediğini görmüyor. Doğal olarak da herkes eşit bir çaba sarf etmiş olmuyor. Grup arkadaşlarımdan çok destek görmedim. Grup arkadaşlarımla WhatsApp, e-mail ve Google Meet olarak bu üçü üzerinden iletişim kurdum. Buna rağmen güzel bir şekilde yürütemedik biz bu süreci. Çok sıkıntı yaşadım bu konuda. (Öğrenci 4)

Ders materyalleri ile etkileşim konusunda çok büyük oranda olumlu görüş bildiren öğrenciler ders materyallerine ve ders kayıtlarına kolaylıkla ulaşabildiklerini ve sistemin çeşitli formatlarda ders materyalinin paylaşımına olanak sağlamasından dolayı memnuniyetlerini dile getirmiştir. Örneğin öğrenci 4 ders materyalleri ile ilgili olumlu tecrübesini şu şekilde ifade etmiştir: “Derslerin kaydedilmesi gerçekten çok işime yarıyor. Çoğu derse ve ders materyallerine kolaylıkla ulaşabiliyorum. Moodle’deki bütün ders materyalleri kolaylıkla açılıyor. Sadece PDF formatı değil birçok şey yüklenebilir oraya ve biz hepsine ulaşip bilgisayarımıza indirebiliyoruz.”

Ders materyalleri ile ilgili tek olumsuz deneyimin öğretim görevlilerinin bazı bilgileri ayrı bir dosya olarak yüklemeyip veya dersin açıklamalar bölümüne eklemeyip uzun metinler olarak ders başlığına eklemesi olarak belirtilmiştir. Öğrenci 6 bunu şu şekilde ifade etmiştir: “Hoca direk konuyu yüklediği için bazen onda göz yorulması oluyordu. Ama o çok uzun olduğu içindi sanırım. Dosya olarak değil de direk konuyu yazıp yüklüyordu. Onda biraz sorun yaşadık.” şeklinde ifade etmiştir. Bunun sebebinin şu ifadelerle açıklanmıştır: “Yüklediğin şeye açıklama yapabiliyorsun. Ama öğrenci onu genelde tıklayıp okumuyor. Sadece başlığa bakıyor. O yüzden ben başlıkta görünsün istiyorum. O yüzden ilk bakışta karışık gelebiliyor bazılarına.” (Öğretim görevlisi)

Etkileşim sürecinde öğrencilerin yaşadıkları olumlu tecrübeler için olumlu tecrübeler kodu oluşturulmuştur. Bu bağlamda öğrenciler Moodle üzerinden kolaylıkla iletişime geçip dönüt alabildiklerini belirtmiştir. Ayrıca Google Meet üzerinden yürütülen canlı dersler esnasında ses ve görüntü kalitesinin iyi olduğu ve eş zamanlı sohbet bölümünün aktif olarak kullanılabilirliğini ifade etmişlerdir. Öğrenci 1, Moodle’da tüm öğrenci ve öğretim elemanlarının kullanıcı bilgilerinin yer almasının ve mesaj gönderebilme imkanının bulunmasının etkileşime katkısını şu sözlerle dile getirmiştir: “Kendi sınıfımdan bir kişi ile Moodle üzerinden iletişim kurdum. Telefon numaramı bulamadığı için Moodle üzerinden benimle iletişime geçmişti. O da bu sistemin bir artısı bence.” Ancak olumsuz tecrübeler kodunda bir öğrenci daha fazla kullanıcı bilgisine erişilmesi gerektiğini ifade etmiştir: “...kullanıcıya ulaşmaya çalışırken daha çok bilgi olabilirdi. Üniversitede hangi görevde olduğuna dair bilgi olabilirdi. Çünkü sürekli Moodle üzerinden iletişim sağlayamıyoruz. E-mail adresi ya da başka iletişim yöntemleri orada yazabilirdi.” (Öğrenci 7)

4. Ölçme Değerlendirme

Elde edilen verilere göre oluşturulan ölçme değerlendirme teması en çok referans alan tema olmuştur. Bu tema ile ilgili ölçme değerlendirme yöntemleri, geri bildirim, olumlu tecrübeler ve olumsuz tecrübeler kategorileri oluşturulmuştur. Ölçme değerlendirme yöntemlerinin kodları çoktan seçmeli sınav, açık uçlu ve çeşitli yöntemlerin bir arada uygulandığı karma sınav, ödev ve proje olarak belirlenmiştir. Öğrenciler genellikle Moodle sınav modülü üzerinden çoktan seçmeli sınav olduklarını ancak ödev ve proje ile ölçme değerlendirmenin de sıklıkla uygulandığını belirtmişlerdir. Öğrenciler tercih ettikleri ölçme değerlendirme yöntemleri konusunda farklı görüşlere sahiptir. Bazı öğrenciler çoktan seçmeli sınavı tercih ederken bazı öğrenciler ödevlendirme yapılmasının kendilerine sağladığı faydalardan bahsetmiştir:

Ödev verildiği vakit verilen konu beni araştırmaya sevk ediyor. Belirli kaynakları tarıyorum. Kendi fikirlerim ile bir şeyleri sentezleyip yazıyorum ve bu süreçten gerçekten zevk alıyorum. Bana da çok fazla şey kattığını düşünmekteyim. O yüzden online eğitim süreci boyunca ben hep ödev olması taraftarıyım. (Öğrenci 4)

Başka bir öğrenci karma yöntemle yapılan sınav deneyiminden duyduğu memnuniyeti şu şekilde ifade etmiştir: “...güzeldi açıkçası. Çoktan seçmeli sınavlara göre daha avantajlıydı benim açımdan. Daha fazla olasılık ve daha fazla yapma şansı verdiğini düşündüğüm için bir sınavda birden çok soru çeşidinin olması daha iyi oluyordu.” (Öğrenci 6)

Oluşturulan geribildirim kodunda öğrenci deneyimleri incelenen derste geribildirim alındığı ancak başka çoğu derste geribildirim konusunda eksiklik olduğu yönündedir. Öğrencilerin ödev veya sınavlardan sonra toplu bir şekilde geribildirim aldıkları belirtilmiştir. Örneğin öğrenci 1 aldıkları geribildirim şöyle belirtmiştir: “Hoca ödev verdiği zaman geribildirim ile veriyordu. Genelimizin yaptığı hataları, genelimizin eksikliğini söyleyen bir dosya paylaşıyordu oradan neyi eksik yaptığımızı görüyorduk zaten.” Bazı öğrenciler ise Google Meet üzerinden canlı ders ile geribildirim verildiğini ifade etmiştir.

Katılımcıların ölçme ve değerlendirme ile ilgili tecrübeleri incelendiğinde takvim aracı, not verme modülü, ödev yükleme modülü, telafi imkanları, bilgilendirme ve sınav modülü kodlarının oluşturduğu olumlu tecrübeler kategorisi ortaya çıkmıştır. Olumlu tecrübeler kategorisinin kodları ve referans sayıları Tablo 5’te gösterilmiştir.

Kategori	Kod	Kaynak	Referans
Olumlu Tecrübeler	Telafi imkanları	2	2
	Bilgilendirme	1	1
	Not verme modülü	1	1
	Ödev yükleme modülü	1	1
	Sınav modülü	1	1
	Takvim aracı	1	1

Tablo 5. Ölçme Değerlendirme Sürecinde Olumlu Tecrübeler

Öğrenciler Moodle üzerinden notlandırma yapılabilmesinin olumlu bir özellik olduğunu, ödev yükleme modülü sayesinde çok farklı formatlarda dosya yükleyebildiklerini ve bu sayede sorun yaşamadıklarını belirttiler. Ayrıca sınav modülünde yer alan sınavın başlama saati, süresi, türü ve kuralları ile ilgili bilgilendirmelerin olumlu bir özellik olduğu belirtilmiştir. Takvim aracından da sınavların tarih ve saatlerinin takip edilebildiği ve bunun düzeni sağladığı söylenmiştir. Öğretim görevlilerinin sınavlarda teknik problemler yaşayan öğrencilere karşı çözüm odaklı yaklaşarak sınavın telafisi (sınav süresinin artırılması, sınava fazladan giriş hakkı tanımlanması vb.) için imkan sağladıkları ifade edildi. Telafi imkanlarıyla ilgili olumlu tecrübeler yaşandığı belirtilmiştir: “Hocalar bize ikinci seçenek sunuyorlardı. Sınava giremiyorduk sınav süresi artırılıyordu veya sınava giriş hakkı fazla olarak tanımlanıyordu bize. Çözüm odaklı olmaya çalışıyorlardı.” (Öğrenci 1) Ayrıca sınava girmeden önce sistem üzerinden yapılan bilgilendirmelerin olumlu bulunduğu Öğrenci 7 tarafından ifade edilmiştir: “Sınav ile ilgili bilgiler yer alıyor. Kaç kere girme hakkına sahibiz, kaç dakika olacak, kaç soru olacak, sınavınız şu şekilde olacak şekilde hocalar bilgilendirme yazabiliyor. Ona göre ben o sınava hazırlanabiliyorum. Böyle bilgilendirme imkanı vermesi bence Moodle’in artı bir tarafı.”

Katılımcıların ölçme ve değerlendirme ile ilgili tecrübeleri incelendiğinde teknik problemler, kopya, dosya yükleme kotası, stres, her sınavda farklı ölçme değerlendirme yöntemlerinin kullanılması, denetimsizlik, kalabalık sınıf mevcudu ve uygulamalı dersler kodlarının oluşturduğu olumsuz tecrübeler kategorisi ortaya çıkmıştır. Olumsuz tecrübeler kategorisinin kodları ve referans sayıları Tablo 6’da gösterilmiştir.

Kategori	Kod	Kaynak	Referans
Olumsuz Tecrübeler	Teknik problemler	5	7
	Kopya	2	4
	Stres	2	2
	Dosya yükleme kotası	2	2
	Farklı yöntemlerin kullanılması	1	1
	Kalabalık sınıf mevcudu	1	1

Uygulamalı dersler	1	1
Denetimsizlik	1	1

Tablo 6. Ölçme Değerlendirme Sürecinde Olumsuz Tecrübeler

Olumsuz tecrübeler kategorisinin en çok referans alan kodunun teknik problemler olduğu görülmektedir. Teknik problemler yaşayan Öğrenci 4 bunu şu şekilde ifade etmiştir. *“Oturduğum yerde sürekli elektrik kesintisi yaşıyorum. Birkaç kere sınav esnasında elektriklerin kesildiği oldu. Sınavlarım geçersiz sayıldı. Hocalara mail yoluyla ulaştım. Sonra bütünlemeye girdim.”* Birçok öğrenci vize döneminde teknik problem yaşadıklarını ama daha sonra bu problemlerin çözüldüğünü belirtmiştir. Örneğin öğrenci 2 yaşadığı teknik problemi şu şekilde ifade etmiştir: *“Sınav esnasında vize dönemi site çökmesi olmuştu. Daha sonrasında altyapıyı desteklediler diye düşünüyorum sonrasında sıkıntı olmadı.”* Katılımcılar çevrimiçi ölçme ve değerlendirme sürecinde yüz yüze göre daha fazla stres yaşadıklarını belirtmiştir:

İki sınav türünde de stresimiz var. Ama yüz yüze internet çekmezse ne yapacağım, bilgisayarım bozulursa ne yapacağım, sistem beni atarsa ne yapacağım gibi düşünceler kafamda olmuyor. Yüz yüze sistemsel sıkıntılardan dolayı sınavımın sayılmayacağı düşüncesi olmadığı için daha az stres yaşıyorum. (Öğrenci 1)

Çevrimiçi ölçme sürecinde kopya çekildiğini düşünen öğretim görevlisi bu probleme çözüm bulunması gerektiğini ifade etmiştir:

Uzaktan eğitimde ölçme değerlendirme kanayan bir yara. Kopya çektiklerine %100 inanıyorum. Sınav sorularımı bilgi seviyesinde değil uygulama seviyesinde hazırlamak için baya uğraştım. Ama çocuk bir internet kafeye gitse arkadaşıyla yan yana otursa ne yapılabilir. Buna çözüm üretilmesi gerekiyor. (Öğretim görevlisi)

Sınavlarda kopya çekildiğini öğrenciler de görüşleriyle desteklemiştir. Örneğin Öğrenci 3 şu sözlerle bunu ifade etmiştir: *“Beğenmediğim yanları kopyanın çok olması, çalışmayan kişinin daha fazla puan alması...”* Diğer taraftan çevrimiçi ödevlendirme sürecinde de kopya çekildiği öğretim görevlisi tarafından belirtilmiştir:

İngilizce makalenin özetini çıkarma ödevi verdim. İngilizceleri biraz tuhaf geldi. Sonra keşfettim ki İngilizce makaleyi copy paste yapıyor Google çeviriye. Onu keşfettikten sonra ödevin içeriğini de değiştirdim. Biraz daha emek verecekleri ödev içerikleri bulmaya çalıştım. (Öğretim görevlisi)

Öğretim görevlisi ölçme sürecindeki kopya durumu için sınavların çevrimiçi gözetmen ile yapılması veya sınavların yüz yüze yapılması şeklinde önerilerini belirtmiştir. Öğretim görevlisi yaşanan bu olumsuz duruma şu sözlerle çözüm önerileri sunmuştur:

Üniversitenin karar alıp en azından sınavların okulda yapılması lazım. Öğrenci toplamda iki kere, bir vizeye bir finale gelsin. Çevrimiçi sınavların kameralar açık şekilde gözetmenle yani kontrollü bir şekilde olması taraftarıyım. Öbür türlü çok haksızlık çok adaletsizlik oluyor. (Öğretim görevlisi)

5. Ders İçerik ve Materyallerinin İncelenmesi

Moodle öğrenme yönetim sisteminde İngilizce Dil Becerilerinin Öğretimi 2 dersinin içeriği ve materyalleri incelenmiştir. Yapılan incelemenin sonunda ders biçimi olarak haftalık gösterimin kullanıldığı görülmüştür. Derslerde bazen okuma, dinleme, yazma ve konuşma etkinlikleri birlikte bulunsun da genellikle her hafta bu becerilerinden birine odaklanılmıştır. Örneğin dinleme becerileri ile ilgili sunum ve konu anlatımı, dilbilgisi konu anlatımı ve yazma etkinliklerine farklı haftalarda yoğunlaşmıştır. 14 hafta olan eğitim öğretim süresince her hafta için ayrı bir bölüm oluşturularak ders materyalleri ve canlı derse giriş linki ilgili haftaya yüklenmiştir. Kullanılan ders materyalleri resim (jpg), PDF, PowerPoint sunusu ve Word dosyalarıdır. Öğrenciler sisteme yüklenmiş olan tüm ders materyallerini kendi cihazlarına indirebilmektedir. Yapılan görüşmede öğretim görevlisi Moodle’ın çeşitli formatlarda dosya yüklenmesine izin veren sisteminin çok kullanışlı olduğunu belirtmiştir. Ancak ders materyallerini bir klasör oluşturularak tek dosya olarak yükleyemediğini bu yüzden her bir dosyayı ayrı ayrı sisteme yüklemek durumunda kaldığını ifade etmiştir. Bu durum dersin içerik ve materyalleri incelendiğinde de görülmektedir. Ders materyallerinin her birinin ayrı dosyalar olarak yüklendiği Şekil 1’de görülmektedir.

BÜTÜNLEME ÖDEVİ PPP TESLİM 26 HAZİRAN 11:00

Bütünleme ödevi Final ödevi ile aynı. Bütünleme için, gramar konusu listesinden istediğiniz konuyu seçerek * listede* INDIVIDUAL kısmındaki aktiviteleri yapınız.

 Örnek : Soru sorma alıştırmaları	☒
 Soru sorma alıştırmaları 2	☒
 Fill in the blanks (long)	☒
 Fill in the blanks (short)	☒
 Reorder the sentences/ make sentences	☒
 Write sentences (resimlerle ilgili cümle yazdırma)	☒
 Genel örnek aktiviteler 1	☒
 Örnek aktiviteler 2 (genel)	☒
 Örnek aktiviteler 3 (genel)	☒

Şekil 1. Ders Materyalleri

Dersle ilgili duyuruların yapılması amacıyla her hafta oluşturulan bölümün açıklama kısmı kullanılmıştır. Dersin genel duyurular bölümünün sadece bir kere kullanıldığı görülmektedir. Öğretim görevlisi, öğrencilerin genel duyurular bölümünü takip edebilmek için özellikle duyurular butonuna tıklamalarının gerektiğini ancak çoğu öğrencinin sürekli bu bölümü takip etmediği için yapılan duyuruları kaçırabileceğini ifade etmiştir. Bu sebeple her öğrencinin yapılan duyuruları görebilmesi amacıyla haftalık ders bölümlerinin açıklama kısmında duyurular yapılmıştır.

Moodle öğrenme yönetim sisteminin yoklama alma modülü aktif olarak kullanılmıştır. Her hafta ders saatleri içinde yoklama modülü aktif olarak ayarlandığı için öğrenciler sisteme girip “VAR” butonunu işaretleyebilmişlerdir. Bunu yapmayan öğrenciler yoklamada var yazılmamaktadır. Yoklama modülünde gün, hafta, ay ve tüm geçmiş ayı ayrı görüntüleyebilme imkanı bulunmaktadır. Öğretim görevlisi özet butonunu tıkladığında öğrencilerin toplamda kaç oturuma katılıp kaç tanesine katılmadıklarını, bunların oranlarını ve yüzdelerini görebilmektedir. Ancak canlı dersler Google Meet üzerinden gerçekleştirilirken yoklamanın Moodle da öğrenci tarafından yapılması, öğrencinin derse katılmayıp sadece yoklamada VAR butonunu işaretlemesiyle oluşabilecek bir etik sorun ortaya çıkarabilir.

Derslerin kayıtları öğretim görevlisi tarafından Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na göre her öğrenciden izin alınması gerekmesi sebebiyle yayınlanmamaktadır. Zaman zaman öğrencilerden gelen talepler doğrultusunda kısa süreli olmak üzere erişim izni verilmiştir. Ders kayıtlarının sisteme yüklenmesinde öğretim görevlileri arasında fikir farklılıkları olduğu ve bu durumun yasal boyutu bulunduğu ifade edilmiştir:

Ders işlerken kanunen dersi kaydetmek yasak. Öğrenciden bir şikayet olsa başım derde girer. Herkesten yazılı belge alman lazım elimizde böyle bir şey yok. Dersler yüklenmiş olsa bile görülmemesi seçeneğini tıkladım. Çünkü bazı hocalar yüklemiyor. Öğrencileri mağdur etmemek için kısa süre açtım sonra kapattım. (Öğretim görevlisi)

Dersin vize sınavı 13 çoktan seçmeli soru ve bir açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Sınava giriş butonu tıkladığında sınavın içeriği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Sınava belirlenen bir saatlik süre içinde bir giriş yapma hakkı bulunmaktadır. Öğretim görevlisi sınavda öğrenciler bir sorun yaşarsa kendisine ulaşabilmeleri için Gmail adresini yazmıştır. Sınavın sonuçları tablo halinde görüntülenebilmekte ve bu sonuçlar sistemden Microsoft Excel, PDF, HTML Table ve başka birçok formatta indirilebilmektedir.

Dersin final ve bütünleme sınavlarında ise öğrencilere ödev verilmiştir. Verilen ödevin açıklamaları çok detaylı olarak yapılmıştır. Ödev ile ilgili örnek dosyalar yüklenerek verilen ödevin açıklanması için Google Meet üzerinden ek ders yapılmıştır. Final sınavında öğrencilerden sunum yapmaları ve 8 etkinlik hazırlaması istenmiştir. Bu ödevlendirmede boşluk doldurma, diyalog oluşturma, verilen kelimeleri doğru sıralayarak cümle oluşturma, verilen bağlamda cümle yazma, soru cümleleri yazma gibi etkinlikler bulunmaktadır. Ödevde ilgili konunun kapsam genişliğine göre bireysel veya grup çalışması yapacak öğrencilerin listesi dersin öğretim görevlisi tarafından belirlenmiştir. Grup çalışması dışında her öğrenciye bireysel ödev de verilmiştir. Ödevin son teslim tarihi Moodle üzerinden belirtmiştir ve öğrencilerin bu tarihten önce ödevi sisteme yüklemeleri istenmiştir. Öğrenciler ödevlerini Microsoft Word dosyası

olarak yüklemişlerdir. Öğrencilerin tüm ödevlerini topluca indirme seçeneği bulunmaktadır. Ödevlerin notlandırılması öğrenme yönetim sistemi üzerinden yapılabilmekte ve öğrenciler notlarını bu sistemde görüntüleyebilmektedir. Bütünleme sınavı için yine aynı konuda ödevlendirme yapılmıştır.

6. Yabancı Dil Eğitiminde Moodle Kullanımı

Yabancı dil eğitiminde Moodle kullanımı genel olarak faydalı görülmektedir. Öğrenciler Moodle üzerinden yabancı dil öğrenmenin verimliliklerini artırdığını ifade etmişlerdir. Ders materyallerindeki İngilizce alıştırmaları daha hızlı ve kolay yaptıklarını düşünmektedirler. Öğrencilerin büyük çoğunluğu İngilizce sınavlarındaki başarılarının arttığını ve bunda Moodle kullanmanın faydası olduğunu dile getirmişlerdir. Özellikle öğretim görevlisinin bilgi seviyesinden çok uygulama seviyesinde sınavlar oluşturmalarının öğrencilerin İngilizce üretkenlik becerilerinin gelişmesine katkı sağladığı düşünülmektedir. Yüz yüze eğitimden farklı olarak İngilizce ders içeriklerinin kolaylıkla takip edilebilme imkanı sayesinde öğrenciler derslere katılamasalar bile derslerden geri kalmamış ve ödevler konusunda bilgi edinmeleri sağlanmıştır. Öğrencilerin çoğu Moodle kullanmanın İngilizce öğrenme motivasyonlarını artırdığını belirtmiştir. Moodle gibi bir dijital teknoloji kullanımının İngilizce eğitimi daha ilgi çekici hale getirdiğini düşünmektedirler. İki öğrenci yüz yüze eğitimde çekingen yapıları sebebiyle soru sormaktan kaçındıklarını ancak uzaktan eğitimde fiziksel olarak aynı mekanda olmadıkları için daha rahat soru sorabildiklerini ifade etmişlerdir. Bunun özellikle İngilizce dilbilgisi konularını daha iyi anlamalarını sağladığını dile getirmişlerdir.

İngilizce eğitiminin sadece dilbilgisine dayalı ve teorik olarak yapılmasının tüm İngilizce becerilerine katkı sağlamayacağını belirten öğretim görevlisi derslerde okuma, dinleme, yazma ve konuşma becerilerine odaklanan bir öğretim tasarlamıştır. Dersler ve ders materyalleri incelenmiş ve tüm becerilere yönelik etkinlikler yapıldığı görülmüştür. Bu bağlamda derste çeşitli konulardaki metinler okunmuş, dinleme çalışmaları yapılmış ve bu konularla ilgili boşluk doldurma, eşleştirme, cümle oluşturma, sorulara cevap verme gibi etkinlikler yapılmıştır. Üretken dil becerileri olarak adlandırılan yazma ve konuşma için de çeşitli etkinlikler tasarlanmıştır. Öğrenciler yazma ve konuşma etkinliklerine uzaktan eğitime rağmen sıklıkla yer verilmesinden memnuniyet duymaktadır. Yazma etkinliklerine öğretim elemanının geri bildirim vermesinin uzaktan eğitimde yazma becerilerinin gelişmesi için kilit bir rolde olduğu düşünülmektedir. Ders materyallerinde yazma etkinliği (writing activity) için takip edilecek sıralama öğrencilerin bir konu hakkında taslak bir paragraf yazmaları, yazdıkları taslağı arkadaşları ile değiştirmeleri ve akran değerlendirmesi yapmaları, aldıkları geribildirimlere göre düzeltmeler yapmaları ve bu paragrafta öğretim görevlisinin geribildirim vermesi olarak yer almaktadır. Ancak yazma etkinliklerinde akran değerlendirmesinin uzaktan eğitimdeki etkileşim eksikliğinden dolayı uygulanmasında zorluk yaşanmaktadır. Örneğin Öğrenci 2 yazma etkinliklerinde akran değerlendirmesinin uygulanabilir olmadığını şu gerekçelerle açıklamaktadır: *“Moodle da arkadaşlarımızla sadece kısa soru cevap yapabiliyoruz. Akran değerlendirmesi için eşzamanlı konuşma gerek. Derste eşzamanlı odalara ayrılmak için sınıflar kalabalık ve yeterli zaman yok. Bu değerlendirme bence uzaktan eğitimde uygun olmuyor.”*

Derste konuşma etkinliklerine (speaking activity) de yer verilmiş ve öğrencilere belli konular (örneğin seyahat etmek) ve bununla ilgili anahtar kelimeler (örneğin bavul veya seyahat yöntemleri olarak tren ve feribot) verilerek beyin fırtınası yapılmıştır. Öğrenciler başlarda Moodle üzerinden konuşma etkinliğine gönüllü olarak katılmak istememişlerdir. Bu durum araştırmacının tuttuğu günlükte şu ifadeyle yer almaktadır: *“Öğretim görevlisi soru sorduğunda başta cevap vermek isteyen olmuyor. Tekrar sorunca ya da teşvik edici davranınca cevap veriyorlar.”* Bunu fiziksel olarak aynı ortamda bulunmadıkları, kameraları kapalı olduğu ve kimse onları görmediği için sorumluluk hissetmemeleri sebebiyle yaptıklarını belirtmişlerdir. Örneğin Öğrenci 1 bunu şu sözlerle ifade etmiştir: *“Konuşmalara başta katılmak istemedim. Hoca bana sormadı, kimse de beni görmüyor zaten ondan cevap vermeye sorumluyum gibi gelmedi.”*

Öğrenciler konuşma becerilerini geliştirmek için Moodle’da uygulanan sistemde eksiklikler olduğunu belirtmişlerdir. Moodle kullanırken yeterli akran etkileşimine sahip olunmaması sebebiyle İngilizce konuşma becerilerinin gelişiminin istenildiği düzeyde sağlanamadığı belirtilmektedir. Konuşma etkinliklerinin birebir ya da küçük bir grupla yapılmasının faydalı olacağı ancak bunun için eş zamanlı sınıf olarak kullandıkları Google Meet’in hem zaman hem de sınıf mevcudu sebebiyle yeterli olmadığı ifade edilmiştir.

Derslerde İngilizce kelime öğrenme etkinliklerine (vocabulary activity) de sıklıkla yer verildiği görülmektedir. Moodle da ders kayıtlarına ve materyallerine istenildiği zaman yeniden erişebilme imkanı sayesinde öğrenciler öğrendikleri kelimeleri tekrar ettiklerini ve bu sayede daha kalıcı hale geldiğini belirtmişlerdir. Örneğin Öğrenci 7 bunu şu sözlerle dile getirmiştir: *“Yüz yüze derste ki kelimelerin hepsini not alamıyordum bu yüzden hemen unutuyordum. Moodle da dersler kayıtlı olduğu için sonradan tekrar girip kelime defterime yazıyordum. Kelime öğrenmeme faydası*

oldu.” Öğrenciler İngilizce eğitiminde Moodle’ın kendi hızında öğrenmeye imkan sağlaması sebebiyle de kalıcılığı artırdığı vurgusunu yapmıştır. Öğrenci 6 kendi hızında öğrenme imkanının bilgilerinin kalıcılığını artırdığına inandığını şu sözlerle ifade etmiştir: “Bazı arkadaşlarım derste hoca hızlı anlatsa da takip edebiliyorlar. Benim anlamadığım yerler oluyordu ama Moodle da o yerleri daha yavaş kendi anladığım sürede çalışabildim. İngilizceyi tekrar etmezsem unutuyorum.”

Moodle da İngilizce dinleme etkinlikleri (listening activity) sıklıkla yapılmıştır. Öğrencilerden dinleme etkinlikleri sırasında Moodle’daki ders materyallerinden bunu takip etmeleri ve soruları cevaplandırmaları istenmiştir. Öğrenciler yüz yüze eğitim ile karşılaştırdıklarında dinleme etkinliklerine daha iyi odaklandıklarını belirtmişlerdir. Buna sebep olarak sınıf ortamındaki çevresel gürültü ve dikkat dağıtıcı etkenlerin olmamasını göstermişlerdir. Ayrıca ses seviyesini istedikleri gibi ayarlayabildikleri için çok yüksek veya çok düşük sesin sebep olduğu olumsuzlukların olmadığını ifade etmişlerdir. Katılımcıların görüşlerine göre Moodle da okuma etkinliklerinin (reading activity) verimliliğinde yüz yüze eğitimle kıyaslandığında önemli bir farklılığının olmadığı ortaya çıkmaktadır. Sadece Öğrenci 2 uzun süre ekrana bakarak okuma yaptığında gözlerinin ağrıdığını ve bu yüzden yüz yüze eğitime kıyasla daha sık molaya ihtiyacı olduğunu ifade etmiştir.

Sonuç ve Tartışma

Bu araştırma kapsamında Doğu Anadolu Bölgesi’ndeki bir üniversitede ilk defa uygulanan açık kaynak kodlu Moodle öğrenme yönetim sistemi kullanıcı (öğrenci ve eğitmen) tecrübeleri ve görüşleri bir durum çalışması kapsamında açıklanmıştır. Eğitim fakültesi yabancı dil öğretimindeki bir ders kapsamında Moodle öğrenme yönetim sisteminin kullanılabilirlik, verimlilik, etkileşim ve ölçme değerlendirme bağlamında incelenerek içinde bulunulan durumun ortaya konması hedeflenmiştir.

Kullanılabilirlik ile ilgili katılımcıların tecrübeleri doğrultusunda kullanım kolaylığı, kullanım zorluğu, arayüz ve bağlanma süreçleri ile ilgili bulgular ortaya çıkmıştır. Katılımcılar Moodle’ın görsel özellikleri, iletişim araçları ve sistemin yapısı, ders biçimi ayarları, sınav modülü ve sisteme giriş konularında kullanım kolaylığı olduğunu tecrübe etmişlerdir. Bu bulgulara göre Moodle öğrenme yönetim sisteminin kolay kullanılabilir, hızlı, sade ve kullanışlı arayüze sahip bir sistem olduğu ortaya çıkmıştır. Yapılan diğer bir çalışmada da Moodle öğrenme yönetim sisteminin kullanıcıların ihtiyaçlarına uygun olduğu ve kullanılabilirliğinin yüksek seviyede olduğu tespit edilmiştir (Baimurzayev ve Tekedere, 2019).

Kullanım zorluğu ilgili sistemin otomatik yoklama almaması, sistemin nasıl kullanılacağına dair bilgi eksikliği, teknik problemler, sisteme dosya yükleme kotasının az olması, sistem bildirimlerinin her zaman öğrenciye iletilmemesi, ders kayıtlarına istenildiği zaman erişilememesi, öğretmen öğrencinin sisteme girişini onaylamazsa canlı derse doğrudan bağlanamaması gibi zorlukların olduğu ortaya çıkmıştır. Benzer şekilde Hammond ve ark. (2020) çalışmasında öğrencilerin canlı derslere bağlanmada sorun yaşadıklarını bu yüzden devam zorunluluğu getirilmesinin uygun olmadığını belirterek yaşanan teknik problemlere dikkat çekmiştir. Yaşanan bu zorlukların ortadan kalkması için ders kayıtlarının her zaman ulaşılabilir şekilde öğrenciler ile paylaşılması önerilmektedir. Ancak KVKK (Kişisel Verilerin Korunması Kanunu) sebebiyle bazı öğretim elemanlarının ders kayıtlarını paylaşmaktan çekindiği görülmektedir. Bu problemin ortadan kalkması için bu konuda çözüm odaklı düzenlemelerin yapılması ihtiyacının olduğu gözlenmiştir. Öğrencilerin kullanım zorluğu yaşadığı bir başka konu da Moodle’da dosya yükleme kotasının olması olarak belirlenmiş ve özellikle ödev yüklerken sorun yaşandığı görülmüştür. Benzer şekilde Sarıca (2023)’nın çalışmasında, Moodle’da dosya yükleme kotasının bulunması sorunundan dolayı öğrencilerin Google Drive gibi bir dosya depolama platformu kullandıkları görülmektedir. Moodle’da belirlenen bu kotasının çok az olması sebebiyle öğrenciler ödevlerini yükleyememekte ve fazla boyut kaplayacağı korkusuyla ödevlerinin içeriğini zenginleştirememektedir. Bu sebeple dosya yükleme kotasının ihtiyacı karşılayacak miktarda artırılmasının kullanımı kolaylaştıracağı düşünülmektedir.

Moodle öğrenme yönetim sistemi ile ilgili bilgi eksikliği sebebiyle kullanım zorluğu yaşanmaktadır. Dersler başlamadan önce Moodle eğitimi verildiği ancak sistemin kullanılmaya başlanmasından sonra eğitimdeki bilgilerin ya unutulduğu ya da yeni problemlerle karşılaştığı görülmüştür. Durak ve ark. (2020) bu durumun sebebinin pandemi dolayısıyla uzaktan eğitime acil bir şekilde geçildiği ve uzaktan eğitim sürecine hazır olunmaması, yeterli hizmet içi eğitimin düzenlenememesi olarak göstermektedir. Bu sebeple dersler başlamadan önce ve dersler başlayıp Moodle’ın aktif olarak kullanılmasından sonra özellikle sık karşılaşılan problemler için soru-cevap odaklı eğitimler verilmesi gerekliliği belirlenmiştir. Ayrıca öğretim elemanlarının çevrimiçi teknik yeterliklerin yanı sıra pedagojik bilgi ve becerilerinin çevrimiçi eğitime uyarlanması için de eğitim almasının gerekliliği yapılan çalışmalarda ortaya konmuştur (İzmirli ve Kırmacı, 2017; Vlachopoulos, 2020).

Moodle'ın verimlilik araçları, sağladığı imkanlar, hız ve destek konularında büyük ölçüde verimli olduğu bulunmuştur. Öğrenciler ve öğretim elemanı Moodle'ın hızı ve teknik özelliklerinden genel olarak memnuniyet içindedirler. Ancak Moodle'ın takvim ve kişisel dosyalar gibi verimlilik araçları öğrenciler tarafından yeterince kullanılmamaktadır. Moodle öğrenme yönetim sisteminin site içi destek ve bilgilendirme amacıyla mesajla destek hattı ve e-mail adresi bulunmasına rağmen öğrenciler genellikle öğretim görevlilerinden yardım almak istemişlerdir. Bunun sebebi olarak öğrencilerin çevrimiçi ortamlara tam olarak adapte olamayıp yüz yüze iletişim beklentisi içinde olmaları gösterilebilir.

Etkileşim yöntemleri olarak Moodle mesajlaşma, WhatsApp, E-mail, Moodle forum, Moodle duyurular ve Google Meet'in kullanıldığı görülmüştür. Etkileşim için en fazla Moodle mesajlaşma modülü kullanılırken öğrenciler birbirleriyle iletişimlerinde çoğunlukla WhatsApp, öğretim görevlileri ile iletişimde ise Moodle mesajlaşma modülü veya e-mail kullanmayı tercih etmektedirler. Bu bulgulara benzer olarak tercih edilen iletişim yöntemlerinin öğrencilerin amaçlarına göre farklılaştığı ve öğrencilerin akademik amaçlar için e-mail, motivasyon sağlamak içinse Whatsapp kullandıkları ifade edilmiştir (Akdemir ve Kılıç, 2020). Öğrenci-öğretmen etkileşiminde hızlı dönüt sağlanmış olması ve öğrenci-içerik etkileşiminin memnuniyet verici düzeyde olması olumlu özellikler olarak görülmektedir. Moodle ile öğrenciler ders materyallerine ve ders kayıtlarına kolaylıkla ulaşabilmektedir ve sistemin çeşitli formatlarda ders materyalinin paylaşımına olanak sağlamasından dolayı materyal çeşitliği sağlanmaktadır. Moodle sistemselsel olarak birçok etkileşim yöntemine sahip olsa da özellikle öğrenci-öğrenci etkileşiminin gerçekleştirilmesinde insan kaynaklı sorunlar yaşanmaktadır. Grup çalışmasının yapılması gereken durumlarda öğrencilerin etkileşim yöntemlerini çok sınırlı şekilde kullanarak bireysel çalışma yaptıkları görülmektedir. Buna benzer olarak birçok çalışmada etkileşim unsurunun uzaktan eğitimde yüz yüze eğitime kıyasla eksik yönlerinin olduğu ortaya konmuştur (Başaran ve ark., 2020; Dolmacı ve Dolmacı, 2020; Güngör ve ark., 2020). Etkileşimin artırılması amacıyla öğretmen öğrencilerin bireysel özelliklerini dikkate alarak etkinlikler tasarlamalı, öğrencilerin derslerde kendilerini rahat ifade edebilmeleri için gereken ortam sağlanmalı, öğrencilere verilen görev ve ödevler iş birliğine dayalı olmalı, öğrenciler iletişim ve tartışmaya teşvik edilerek desteklenmelidir. Ayrıca az sayıda öğrencinin eş zamanlı etkileşim kuracağı etkinlikler oluşturulabilir ve uygun etkileşim yöntemleri seçildikten sonra ekran değerlendirmesi kullanılabilir.

Kullanılan ölçme değerlendirme yöntemlerinin çoktan seçmeli sınav, açık uçlu sınav, farklı yöntemlerin bir arada kullanıldığı karma sınav, ödev ve proje olduğu belirlenmiştir. Genellikle Moodle sınav modülü üzerinden çoktan seçmeli sınavların gerçekleştirildiği ancak ödev ve proje ile ölçme değerlendirmenin de sıklıkla uygulandığını görülmüştür. Öğrencilerin ölçme değerlendirme konusunda Moodle'ın sağladığı sınav modülü, ödev yükleme modülü, sınav telafisinin yapılması imkanı, sınav ile ilgili bilgilendirme ve sistemden bildirim gelmesi gibi imkanlar konusunda memnuniyet duydukları görülmüştür. Özellikle öğretim görevlisi ALMS ile karşılaştığında Moodle'ın ölçme değerlendirme imkanları konusunda çok fazla katkısının olduğunu belirtmiştir. Benzer olarak Kör (2021) çalışmasında Moodle'ın ölçme değerlendirme yöntemlerinin çok çeşitli olması sebebiyle başka öğrenme yönetim sistemlerini geride bıraktığı sonucuna ulaşılmıştır. Ölçme ve değerlendirme ile ilgili teknik problemler, kopya, stres, her sınavda farklı ölçme değerlendirme yönteminin kullanılması, denetimsizlik, kalabalık sınıf mevcudu ve uygulamalı dersler konularında olumsuz tecrübeler bulunmaktadır.

Öğretim elemanı tarafından sınavlarda kopya çekildiğine inanılmakta ve bu durumun varlığı öğrenci görüşleriyle de desteklenmektedir. (Sevnarayan ve Maphoto, 2024) çalışmasında kopya çekmenin uzaktan eğitimde önemli bir sorun olduğunu ve öğrencilerin çevrimiçi değerlendirmelerde kopya çekmenin çeşitli biçimlerini kullandığını açıklamaktadır. Bu çalışmanın bulgularıyla benzer olarak (Tüzün ve Yörük-Toraman, 2021) çalışmasında çevrimiçi sınav uygulamalarında denetim zorluğu sebebiyle ortaya çıkan kopya çekilmesi durumunu öğrencilerin adaletsiz bulduğu ve memnuniyet seviyelerini azalttığı görülmektedir. Başka bir çalışmada ödev verilerek ölçme ve değerlendirme yapılmasının öğrenciler tarafından daha adil olduğu düşünülmektedir (Özgür, 2019). Çevrimiçi sınavların uzaktan eğitimde uygun bir şekilde uygulandığında etkin olduğu söylenebilir ancak denetimsiz yapılan sınavlarda yaşanabilecek problemlerin göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Ölçme değerlendirmede sonuca değil sürece ve ürüne odaklanılması faydalı olacaktır. Öğrencilerin uzaktan eğitimde ölçme değerlendirme sistemine karşı adaletsizlik algısının önüne geçmek amacıyla sunum, ödev, proje gibi alternatif yöntemlerin kullanılması artırılabilir. Öğrencilerin kamera bulunan bilgisayarlarda sınava girmesi sağlanıp gözetmen eşliğinde ya da bakış algılama algoritmaları yazılımlarla denetim artırılarak güvenlik problemlerine çözüm üretilebilir.

Öğrencilerin derslerde ve sınavlarda aldığı geribildirim dersin öğretim görevlisinin yaklaşımına göre değiştiği görülmektedir. İncelenen derste ödev ve sınavlardan sonra soruların cevaplarına yönelik toplu bir şekilde geribildirim alan öğrenciler başka derslerde hiç geribildirim verilmemesinden memnuniyetsizlik duymaktadırlar. Moodle üzerinden

notlandırma yapılabilmesi ve öğrencilerin ödevlerine yönelik mesaj gönderilerek geribildirim verilebilmesi imkanı Moodle'ın geribildirim anlamında teknik özelliklerinin uygun olduğunu göstermiştir.

Moodle öğrenme yönetim sisteminde ilgili dersin içeriği ve materyalleri de incelenmiştir. Derste haftalık gösterim biçiminin kullanıldığı, çeşitli formatlarda ders materyallerinin yüklendiği, yoklama modülünün kullanıldığı, sınavlarda farklı soru formatlarının kullanıldığı görülmüştür. Öğretim görevlisi sınav sonuçlarını, ödevleri ve yoklama listelerini çeşitli formatlarda görüntüleyip indirilebilmektedir. Moodle dersin sayfasının kişiselleştirilebilmesi, çeşitli formatlarda dosya yüklenebilmesi ve indirilebilmesi, istenilen formatta soru hazırlanabilmesi ve istenilen notlandırma formatının kullanılabilmesi gibi özelliklerinden dolayı derslerde içerik oluşturma ve materyal paylaşımı konusunda birçok imkan sağlamaktadır.

Sonuç olarak katılımcıların çoğunun Moodle'ı sistemsel olarak faydalı bulduğu ortaya çıkmıştır. Yaşanan olumsuz durumların çoğunlukla bilgi eksikliği, insan kaynaklı problemler, internet ve bilgisayar erişim sorunları gibi sebeplerden kaynaklandığı görülmektedir. Moodle ölçme değerlendirme bağlamında genel olarak yeterli sistemsel özelliklere sahiptir. Ancak gerek öğrencilerden kaynaklı (kopya çekme, stres vb.) gerek öğretim elamanından kaynaklı (geribildirim eksikliği) sorunlar yaşanmaktadır. Öğrencilere ve öğretim elemanlarına verilen eğitimlerin eğitim öğretim süresi boyunca da devam etmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir. Ölçme değerlendirme sürecinde öğrencilerin gözetmen eşliğinde kamera açık sınav olmaları önerilmektedir. Moodle'ın dosya yükleme kotasının artırılması, sistem bildirimlerinin yoklama modülünü de kapsayacak şekilde artırılması, derslerde yoklamanın sistem tarafından alınması fayda sağlayacaktır.

Moodle'ın yabancı dil eğitiminde kullanımının genel olarak faydalı olduğu görülmektedir. Benzer şekilde Khudolei (2023) çalışmasında yabancı dil dilbilgisi becerilerinin gelişimi için Moodle araçlarının kullanımının faydalı olduğu sonucuna varmıştır. Öğrenci ve eğitimci görüşlerine göre Moodle'ın yabancı dil eğitiminin verimliliğini artırdığı, İngilizce alıştırmaların daha hızlı ve kolay yapılmasını sağladığı, sınavlardaki akademik başarıyı ve derse yönelik ilgiyi artırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Yüz yüze eğitimden farklı olarak İngilizce ders içeriklerinin kolaylıkla takip edilebilme imkanı sayesinde öğrenciler derslere katılamasalar bile derslerden geri kalmamaktadır. Yüz yüze eğitime kıyasla öğrenciler uzaktan eğitimde fiziksel olarak aynı mekanda olmadıkları için derste anlamadıkları konuları daha rahat sorabildiklerini belirtmiştir. Özellikle bilgi seviyesinden çok uygulama seviyesinde sınavlar oluşturulmasının öğrencilerin İngilizce üretkenlik becerilerinin gelişmesine katkı sağladığı düşünülmektedir.

Bu çalışmada incelenen yabancı dil dersinde okuma, dinleme, yazma ve konuşma becerilerine odaklanan bir öğretim tasarlanmıştır. Öğrenciler üretken dil becerileri olarak adlandırılan yazma ve konuşma etkinliklerine uzaktan eğitime rağmen sıklıkla yer verilmesinden memnuniyet duymaktadır. Moodle kullanımı ile öğrencilerin yabancı dil eğitimindeki üretken becerileri geliştirmeye yöneldikleri, motivasyonlarının arttığı ve yabancı dile karşı olumlu bir yaklaşım sergiledikleri gözlemlendi. Yazma etkinliklerine öğretim elemanının geri bildirim vermesinin uzaktan eğitimde yazma becerilerinin gelişmesi için kilit bir rol oynadığı düşünülmektedir. Ancak yazma etkinliklerinde ekran değerlendirmesinin uzaktan eğitimdeki etkileşim eksikliğinden dolayı uygulanmasında zorluk yaşanmaktadır.

Yabancı dil dersinde gerçekleştirilen konuşma etkinlikleri de incelenmiş ve öğrencilerin başlarda bunlara gönüllü olarak katılmak istemedikleri ortaya çıkmıştır. Öğrenciler konuşma etkinliklerine katılmak için fiziksel olarak aynı ortamda bulunmaması, kameralarının kapalı olması ve kimsenin onları görmemesi sebepleriyle sorumluluk hissetmemektedirler. Moodle kullanırken yeterli ekran etkileşimine sahip olunmaması sebebiyle İngilizce konuşma becerilerinin gelişiminin istenildiği düzeyde sağlanamadığı belirtilmektedir. Uzaktan eğitimde İngilizce konuşma becerilerinin geliştirilmesi için iletişim imkanlarının eksikliği, zaman kısıtlaması ve kalabalık sınıf mevcudu gibi sorunlar engel olarak gösterilmektedir. Bu sorunun çözümü için ders saatleri dışında Moodle'da eş zamanlı sınıf modülü oluşturularak isteyen öğrencilerin katılıp konuşma etkinlikleri gerçekleştirebilecekleri bir sistem oluşturulması önerilmektedir. Konuşma etkinliklerinin birebir ya da küçük bir grupla yapılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Derslerde İngilizce kelime öğrenme etkinliklerine de sıklıkla yer verildiği görülmektedir. Moodle'da ders kayıtlarına ve materyallerine istenildiği zaman yeniden erişebilme imkanı sayesinde öğrenciler öğrendikleri kelimeleri tekrar ettiklerini ve bu sayede daha kalıcı hale geldiğini belirtmişlerdir. Ayrıca öğrenciler İngilizce eğitiminde Moodle'ın kendi hızında öğrenmeye imkan sağlaması sebebiyle kalıcılığı artırdığı vurgusunu yapmıştır. Moodle'daki İngilizce dinleme becerisi eğitimi yüz yüze eğitim ile karşılaştırıldığında, öğrencilerin Moodle'daki dinleme etkinliklerine daha iyi odaklandığı ortaya çıkmıştır. Buna sebep olarak sınıf ortamındaki çevresel gürültü ve dikkat dağıtıcı etkenlerin olmaması gösterilmiştir. Ayrıca ses seviyesinin istenildiği gibi ayarlanabilmesi çok yüksek veya çok

düşük sesin sebep olduğu olumsuzlukları engellemektedir. Katılımcıların görüşlerine göre yüz yüze eğitimle kıyaslandığında Moodle'daki okuma etkinliklerinin verimliliğinde önemli bir farklılık bulunmamaktadır.

Sınırlılıklar ve Öneriler

Bu çalışmanın çeşitli sınırlılıkları bulunmaktadır. Yapılan bu durum çalışmasında Eğitim Fakültesinde yabancı dil eğitimi verilen belirlenmiş bir sınıfta katılımcıların (öğrenciler ve öğretim görevlisi) Moodle deneyimleri incelenmiştir. Bu çalışmanın genellenebilirliğinin sağlanabilmesi için farklı fakülte, bölüm ve derslerde Moodle kullanımıyla ilgili deneyimlerin incelenmesi önerilmektedir. Ayrıca çalışma 14 hafta süren ve haftada iki saat otuz beş dakikalık bir yabancı dil eğitimi dersi ile sınırlıdır. Daha uzun süreli araştırmalar yapılarak daha ayrıntılı sonuçlar elde edilebilir. Durum çalışmasının detaylı ve derinlemesine incelenme süreci sebebiyle katılımcı grubu sınırlı sayıdadır. Bu çalışmadan elde edilen sonuçların genellenebilmesi için daha geniş popülasyonlarla çalışmaların yapılması önerilmektedir. Uzaktan eğitim için üniversitelerin altyapıyı sağlam bir şekilde kurmaları önem arz etmektedir. Ülkedeki tüm üniversitelerde ortak olarak kullanılacak güçlü bir öğrenme yönetim sisteminin YÖK tarafından belirlenmesi uzaktan eğitim sisteminin işleyişini olumlu yönde etkileyebilir. Sonuç olarak bu çalışmada Moodle'ın kullanışlı, verimli ve etkileşimli bir öğrenme ortamı sağladığı ortaya konmuştur. Sistemdeki ve öğretim tasarımındaki eksikliklerin giderilmesiyle Moodle'ın yabancı dil öğrenimini kolaylaştıracak bir fırsat olarak kullanılması sağlanabilir.

Araştırmacıların Katkı Oranı

Yazarlar çalışmaya eşit oranda katkı sunmuşlardır.

Destek ve Teşekkür

Yazarlar çalışma için herhangi bir finansal destek almamışlardır.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çalışmada herhangi bir çıkar çatışmasının bulunmadığını beyan etmişlerdir.

Kaynakça

- Abbasi, S., Ayoob, T., Malik, A., & Memon, S. I. (2020). Perceptions of students regarding E-learning during Covid-19 at a private medical college. *Pakistan journal of medical sciences*, 36(COVID19-S4), S57.
- Acar, A., & Kayaoglu, M. N. (2020). MOODLE as a Potentimle Tool for Language Education under the Shadow of COVID-19. *Eurasian Journal of Educational Research*, 90, 67-82.
- Akdemir, A. B., & Kılıç, A. (2020). Yükseköğretim Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Bakışının Belirlenmesi. *Millî Eğitim Dergisi*, 49(1), 685-712.
- Al-Adwan, A. S., Albelbisi, N. A., Hujran, O., Al-Rahmi, W. M., & Alkhalifah, A. (2021). Developing a holistic success model for sustainable e-learning: A structural equation modeling approach. *Sustainability*, 13(16), 9453.
- Al-Fraihat, D., Joy, M., & Sinclair, J. (2020). Evaluating E-learning systems success: An empirical study. *Computers in human behavior*, 102, 67-86.
- Aljawarneh, S. A. (2020). Reviewing and exploring innovative ubiquitous learning tools in higher education. *Journal of computing in higher education*, 32(1), 57-73.
- Almasi, M., & Zhu, C. (2020). Investigating Students' Perceptions of Cognitive Presence in Relation to Learner Performance in Blended Learning Courses: A Mixed-Methods Approach. *Electronic Journal of E-Learning*, 18(4), 324-336.
- Altinpulluk, H., & Kesim, M. (2021). A systematic review of the tendencies in the use of learning management systems. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 22(3), 40-54.
- Araka, E., Maina, E., Gitonga, R., Oboko, R., & Kihoro, J. (2021). University students' perception on the usefulness of learning management system features in promoting self-regulated learning in online learning.
- Asyari, A. (2024). Students' Perceptions and Attitudes toward Learning Based on Learning Management System: A Future Recommendation on Blended Learning Design. *Pegem Journal of Education and Instruction*, 14(2), 78-85.
- Baimurzayev B., Tekedere H., (2019). Bulut Tabanlı Moodle Öğrenme Yönetim Sisteminin Kullanılabilirlik Analizi. *TÜBAV Bilim* 12 (4). 16-25.
- Başaran, M., Doğan, E., Karaoğlu, E., & Şahin, E. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi sürecinin getirisi olan uzaktan eğitimin etkililiği üzerine bir çalışma. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 368-397.
- Basaran, S., & Mohammed, R. K. H. (2020). Usability evaluation of open source learning management systems. *International Journal of Advanced Computer Science and Applications*, 11(6).
- Binyamin, S., Rutter, M., Smith, S., & Alshehri, A. (2019). The influence of usability attributes on students' use of learning management systems: A theoretical framework. In *EDULEARN19 Proceedings* (pp. 10608-10619). IATED.
- Bozkurt, A. (2015). Kitlesele açık çevrimiçi dersler (Massive Online Open Courses - MOOCs) ve sayısal bilgi çağında yaşam boyu öğrenme fırsatı. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 56-81.
- Bradley, V. M. (2021). Learning Management System (LMS) use with online instruction. *International Journal of Technology in Education*, 4(1), 68-92.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz Ş., & Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Cabı, E. (2016). Uzaktan eğitimde e-değerlendirme üzerine öğrenci algıları. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 6(1), 94-101.
- Creswell, J. W. & Miller, D. L. (2000). Determining validity in qualitative inquiry. *Theory into Practice*, 39(3), 124-130.
- Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2017). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Sage publications.

- Çiğdem, H. & Öztürk, M. (2016). Factors affecting students' behavioral intention to use lms at a Turkish post-secondary vocational school. *IRRODL*, 17(3), 276-295.
- Dolmacı, M., & Dolmacı, A. (2020). Yabancı Dil Hazırlık Sınıfındaki Üniversite Öğrencilerinin Eş Zamanlı Uzaktan Eğitim ile İlgili Görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 657-684.
- Durak, G., Çankaya, S. & İzmirli, S. (2020). COVID-19 Pandemi Döneminde Türkiye'deki Üniversitelerin Uzaktan Eğitim Sistemlerinin İncelenmesi. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (NEF-EFMED)* Cilt 14, Sayı 1
- Eraslan Yalçın, M. (2018). *Students' Acceptance of and Intention to Use Learning Management Systems Using Extended TAM*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Boğaziçi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Bilişim Sistemleri, İstanbul
- Gamage, S. H., Ayres, J. R., & Behrend, M. B. (2022). A systematic review on trends in using Moodle for teaching and learning. *International journal of STEM education*, 9(1), 9.
- Gulbinskienė, D., Masoodi, M., & Šliogerienė, J. (2017). Moodle as virtual learning environment in developing language skills, fostering metacognitive awareness and promoting learner autonomy. *Pedagogika/Pedagogy*, 127(3), 176-185.
- Güngör, H., Çangal, Ö., & Demir, T. (2020). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretimine İlişkin Öğrenci ve Öğretici Görüşleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(3), 1163-1191.
- Hammond, T., Watson, K., Brumelow, K., Fields, S., Shryock, K., Chamberland, J. F. Herbert, B. (2020). *A Survey to Measure the Effects of Forced Transition to 100% Online Learning on Community Sharing, Feelings of Social Isolation, Equity, Resilience, and Learning Content During the COVID-19 Pandemic*.
- Hasan, L. (2019). The usefulness and usability of Moodle LMS as employed by Zarqa University in Jordan. *JISTEM-Journal of Information Systems and Technology Management*, 16.
- Hasan, L. (2021). Examining user experience of moodle e-learning system. *International Journal of Advanced Computer Science and Applications*, 12(11).
- ISO. (2018). *Ergonomics of human-system interaction — Part 11: Usability: Definitions and concepts*. Erişim adresi: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:9241:-11:ed-2:v1:en>, Erişim Tarihi: 01.06.2020.
- İzmirli, S., & Kırmacı, Ö. (2017). Developing online teaching competencies of educators in Turkey. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 11(22), 38-52.
- Kaewsaiha, P. (2019). Usability of the learning management system and choices of alternative. In *the International Conference on Education, Psychology, and Social Sciences (ICEPS)* (pp. 252-259).
- Keskin, M., & Özer-Kaya, D. (2020). Covid-19 sürecinde öğrencilerin web tabanlı uzaktan eğitime yönelik geri bildirimlerinin değerlendirilmesi. *İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 5(2), 59-67.
- Khudolei, N. V. (2023). LMS Moodle tools to form and develop grammar skills when teaching a foreign language at a non-linguistic higher education institution. *RUDN Journal of Informatization in Education*, 20(1), 104-119.
- Kılıç, S., Horzum, M. B., & Çakıroğlu, Ü. (2016). Çevrimiçi Eşzamanlı Öğrenme Ortamlarında Öğrencilerin Öğretimsel, Sosyal ve Bilişsel Buradalık Algılarının Belirlenmesi 1. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 7(2), 350.
- Kırmacı, Ö., & Acar, S. (2018). Kampüs Öğrencilerinin Eşzamanlı Uzaktan Eğitimde Karşılaştıkları Sorunlar. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 276-291.
- Kör, H. (2021) Salgın Sürecinde Öğretim Kurumları İçin Açık Kaynak Kodlu Öğrenme Yönetim Sistemi Önerisi: Çok Yönlü Karşılaştırmalar. *İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi* 3 (1): 42-46.
- Küçükönder, N., & İbrahim, K. I. R. (2014). Uzaktan eğitim uygulamalarında açık kaynak kodlu öğrenme yönetim sistemlerinin yeniden yapılandırılmasının incelenmesi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1).
- Lasmanawati, E., Muktiarni, M., & Maosul, A. (2021, March). Analysis Learning Management System in vocational education. In *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering* (Vol. 1098, No. 2, p. 022089). IOP Publishing.

- Lincoln, Y. S. & Guba E. G. (1985). *Naturalistic inquiry* (Vol. 75). sage.
- Maatuk, A. M., Elberkawi, E. K., Aljawarneh, S., Rashaideh, H., & Alharbi, H. (2022). The COVID-19 pandemic and E-learning: challenges and opportunities from the perspective of students and instructors. *Journal of computing in higher education*, 34(1), 21-38.
- Mailizar, M., Burg, D., & Maulina, S. (2021). Examining university students' behavioural intention to use e-learning during the COVID-19 pandemic: An extended TAM model. *Education and Information Technologies*, 26(6), 7057-7077.
- Merriam, S. B. (2009). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber*. (Çev.: S. Turan). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Moodle. (2024). <https://moodle.org/>
- Moorhouse, B. L., & Kohnke, L. (2021). Responses of the English-language-teaching community to the COVID-19 pandemic. *RELC journal*, 52(3), 359-378.
- Msiza, G. M., Malatji, K. S., & Mphahlele, L. K. (2020). Implementation of an e-Learning Project in Tshwane South District: Towards a Paperless Classroom in South African Secondary Schools. *Electronic Journal of E-learning*, 18(4), pp299-309.
- Mthethwa-Kunene, K. E., & Maphosa, C. (2020). An analysis of factors affecting utilisation of Moodle learning management system by open and distance learning students at the University of Eswatini. *American Journal of Social Sciences and Humanities*, 5(1), 17-32.
- Muhmad Asri, F. H., Singh, D., Mansor, Z., & Norman, H. (2024). A Review of Cross-Cultural Design to Improve User Engagement for Learning Management System. *KSII Transactions on Internet & Information Systems*, 18(2).
- Mundir, M., & Umiarso, U. (2022). Students' Attitudes Toward Learning Management System (Lms) During Covid-19 Pandemic: A Case Study. *Lentera Pendidikan: Jurnal Ilmu Tarbiyah dan Keguruan*, 25(1), 68-81.
- Nortvig, A. M., Petersen, A. K., & Balle, S. H. (2018). A literature review of the factors influencing e-learning and blended learning in relation to learning outcome, student satisfaction and engagement. *Electronic Journal of E-learning*, 16(1), pp46-55.
- Oguguo, B. C., Nannim, F. A., Agah, J. J., Ugwuanyi, C. S., Ene, C. U., & Nzeadibe, A. C. (2021). Effect of learning management system on Student's performance in educational measurement and evaluation. *Education and Information Technologies*, 26, 1471-1483.
- Orfanou, K., Tselios, N. & Katsanos, K. (2015). Perceived usability evaluation of learning management systems: Empirical evaluation of the system usability scale. *IRRODL*, 16(2), 227- 246.
- Özgür, D. F. (2019). "Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi Personelinin Öğrencilerle İletişimde Sosyal Medya Etkileşimine Bakışı: İÜ AUZEF Örneği". İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim Dalı, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), İstanbul
- Ozmen, B., Tansel, T. E. P. E., & Tuzun, H. (2018). Adapting a residential course to web-based blended learning. *Eurasian Journal of Educational Research*, 18(75), 115-136.
- Özonur, M. Kamışlı, H. Yelken, T. Y. Tokmak, H. S. (2019). Uzaktan eğitim öğrencilerinin Enocta öğrenme yönetim sistemi hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. Sayı: 50 Sayfa: 283-302.
- Patton, M. Q. (2014). *Qualitative research ve evaluation methods* (Ed. ve Çev.: M. Bütün ve S. B. Demir). Ankara: Pegem Akademi.
- Paulsen, M. F. (2002). Online education systems: Discussion and definition of terms. *NKI distance education*, 202, 1-8.
- Rabiman, R., Nurtanto, M., & Kholifah, N. (2020). Design and Development E-Learning System by Learning Management System (LMS) in Vocational Education. *Online Submission*, 9(1), 1059-1063.
- Ratten, V. (2023). The post COVID-19 pandemic era: Changes in teaching and learning methods for management educators. *The International Journal of Management Education*, 21(2), 100777.
- Reed, P. (2014). Staff experience and attitudes towards technology enhanced learning initiatives in one Faculty of Health & life sciences. *Research in Learning Technology*, 22.

- Sarıca, H. Ç. (2023). An Online Workshop-Based Digital Storytelling Course Experience in Higher Education: Tools, Opportunities, Challenges, and Suggestions. *Dynamic Curriculum Development and Design Strategies for Effective Online Learning in Higher Education*, 220-249.
- Serenko, A. (2011). Student satisfaction with Canadian music programmes: the application of the American Customer Satisfaction Model in higher education. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 36(3), 281-299.
- Sevnarayan, K., & Maphoto, K. B. (2024). Exploring the Dark Side of Online Distance Learning: Cheating Behaviours, Contributing Factors, and Strategies to Enhance the Integrity of Online Assessment. *Journal of Academic Ethics*, 1-20.
- Setiadi, P. M., Alia, D., Sumardi, S., Respati, R., & Nur, L. (2021, July). Synchronous or asynchronous? Various online learning platforms studied in Indonesia 2015-2020. In *Journal of Physics: Conference Series* (Vol. 1987, No. 1, p. 012016). IOP Publishing.
- Shannon, L. J. Y. & Rice, M. (2017). Scoring the open-source learning management systems. *International Journal of Information and Education Technology*, 7(6), 432-436.
- Shenton, A. K. (2004). Strategies for ensuring trustworthiness in qualitative research projects. *Education for information*, 22(2), 63-75.
- Simonson, M., Zvacek, S. M., & Smaldino, S. (2019). *Teaching and Learning at a Distance: Foundations of Distance Education 7th Edition*.
- Sinclair, J., & Aho, A. M. (2018). Experts on super innovators: Understanding staff adoption of learning management systems. *Higher Education Research & Development*, 37(1), 158-172
- Tüzün, F., & Yörük-Toraman, N. (2021). Pandemi döneminde uzaktan eğitim memnuniyetini etkileyen faktörler. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 14(3), 822-845.
- Vitoria, L., Mislinawati, M., & Nurmasyitah, N. (2018, September). Students' perceptions on the implementation of e-learning: Helpful or unhelpful?. In *Journal of Physics: Conference Series* (Vol. 1088, p. 012058). IOP Publishing.
- Vlachopoulos, D. (2020). COVID-19: Threat or opportunity for online education?. *Higher Learning Research Communications*, 10 (1).
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (Genişletilmiş 11. Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.